

Publikacja turystyczna o regionie „Wrzosowej Krainy”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Materiał opracowany przez Stowarzyszenie
Lokalna Grupa Działania „Wrzosowa Kraina” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.2
„Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność”.

Dear Sirs / Madame!

The tourist publication on the region 'the Heather Land' is a necessary repository of knowledge on the most interesting places in our region. 'The Heather Land' is the area of communes in the Lower Silesia: Bolesławiec, Chocianów, Chojnów, Chojnów Miasto, Gromadka, Kunice, Miłkowice, Lubin and Przemków.

The album consists of a part dedicated to the communes and the most interesting places in each of the communes, hiking trails, monuments and accommodation and catering services. The range of the topics raised allows to become familiar to the most valuable and the most beautiful places in the area of the Local Action Group 'the Heather Land', as well as it may become the invaluable source of inspiration for all the visitors of our region.

Tourists and others will find interesting the modern forms of active learning the region, such as geocaching or quests-trips of discoverers and various forms of education and workshops in the villages, located in the territory of each of the communes of 'the Heather Land'.

Office of the Local Action Group the Heather Land

Sehr geehrte Damen und Herren!

Diese touristische Publikation über die Region „Heideland“ ist eine unabdingbare Wissensquelle über das, was in unserer Region am interessantesten ist. „Das Heideland“ ist das Gebiet folgender Gemeinden in Niederschlesien: Bolesławiec, Chocianów, Chojnów, Chojnów Miasto, Gromadka, Kunice, Miłkowice, Lubin und Przemków. Das Album besteht aus Teilen, die den Gemeinden und den interessantesten Winkeln in jeder Gemeinde, Wanderwegen, historischen Sehenswürdigkeiten sowie Übernachtungs- und Verpflegungsmöglichkeiten gewidmet sind. Die breite Palette an Themen, die in der Publikation behandelt werden, wird es Ihnen erlauben, die schönsten Orte im „Heideland“ kennenzulernen und kann auch andere Personen dazu inspirieren, unsere Region zu erforschen.

Interessant für den Touristen und nicht nur für ihn sind moderne Formen des aktiven Kennenlernens der Region wie Geocoaching oder Quests – Entdeckungsreisen, sowie verschiedene Formen des Lernens und der Workshops auf dem Lande, die in jeder Gemeinde des „Heidelands“ angeboten werden.

Büro der Lokalen Aktionsgruppe „Heideland“

Szanowni Państwo!

Publikacja turystyczna o regionie „Wrzosowej Krainy” to niezbędna skarbnica wiedzy o tym, co najciekawsze w naszym regionie. „Wrzosowa Kraina” to obszar gmin na Dolnym Śląsku: Bolesławiec, Chocianów, Chojnów, Chojnów Miasto, Gromadka, Kunice, Miłkowice, Lubin i Przemków. Album składa się z części poświęconej gminom i najciekawszym zakątkom w każdej gminie, szlakom turystycznym, zabytkom oraz bazy noclegowej wraz z gastronomiczną. Szeroki wachlarz poruszanej tematyki pozwoli zapoznać się z najcenniejszymi i najpiękniejszymi miejscami na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Wrzosowa Kraina”, a także może stać się nieocenionym źródłem inspiracji dla wszystkich odwiedzających nasz region.

Ciekawostką dla turysty i nie tylko są nowoczesne formy aktywnego poznawania regionu takie jak geocaching czy questy-wyprawy odkrywców oraz różne formy edukacji i warsztatów na wsi, które znajdują się na terenie każdej z gmin Wrzosowej Krainy.

Geocaching jest to zabawa w poszukiwanie skarbów za pomocą odbiornika GPS np. telefonu, tabletu lub specjalnego urządzenia GPS. Ideą przewodnią jest znalezienie ukrytego wcześniej w terenie pojemnika (nazywanego „geocache” albo „kesz”) i odnotowanie tego faktu na specjalnej stronie internetowej. Geocaching jest zabawą międzynarodową kierowaną do poszukiwaczy przygód w każdym wieku. Na terenie dziewięciu gmin Wrzosowej Krainy umieszczonych jest już ponad 500 skrytek różnego rodzaju: tradycyjne, zagadkowe, wieloetapowe i EarthCache. Skrytki prezentują najciekawsze miejsca w naszym regionie, związane z bogactwem przyrodniczym, historycznym lub kulturalnym.

Questy - Wyprawy Odkrywców (z ang. quest – zadanie, zagadka) to nieznakowane trasy, którymi można wędrować, rozwiązując zagadki zawarte w wierszowanych wskazówkach. Na końcu drogi na odkrywców czeka skarb, a w nim pieczętka, której odbicie potwierdza przebycie trasy. Jest to forma gry terenowej, która w ciekawy sposób pokazuje walory naszego regionu. Do przejścia gry potrzebna jest ulotka z treścią gry lub smartfon z zainstalowaną bezpłatną aplikacją Questy – Wyprawy Odkrywców (Android i iOS). Ulotki dostępne są w gospodarstwach agroturystycznych lub wsiach tematycznych, ale też można samemu je pobrać ze strony www.questy.com.pl

Wyprawy polecane na terenie Wrzosowej Krainy: Kolumna też w Ulesiu, Spacer z przyrodą w Borówkach, Przygoda z bocianem, Szlakiem kolejarzy, Rogatym Szlakiem w Konradówce, Drzewa Chocianowskiego Parku, Smakiem bałkańskiej kuchni, Tropami dzikich zwierząt w Ostaszowie.

Album zawiera mnóstwo zdjęć przedstawiających piękno środowiska, a także chronione gatunki roślin i zwierząt. Fotografie zostały uzupełnione opisami najcenniejszych przedstawicieli flory i fauny, ich siedliskach oraz wyjątkowych zasobach naturalnych.

Album o regionie „Wrzosowej Krainy” to znakomite kompendium wiedzy o tej części Dolnego Śląska, a nasze wsie tematyczne i ekomuzea z bogatą ofertą edukacyjną i warsztatową pokazują wielokulturowe dziedzictwo tego regionu Polski.

Biuro LGD Wrzosowa Kraina

Gmina Chocianów

Gmina Chocianów położona jest na Dolnym Śląsku w południowej części powiatu polkowickiego, wśród Borów Dolnośląskich. Teren gminy należy do trzech mezoregionów geograficznych. Północna część gminy wchodzi w skład Równiny Szprotawskiej. Środkowa część położona jest w obrębie Wysoczyzny Lubińskiej, a dokładnie należy do mikroregionu Wzniesień Chocianowskich. Południowa część gminy należy do Równiny Legnickiej. Pod względem geograficznym teren Gminy należy do Niziny Śląsko – Łużyckiej na wysokości 132 -187 m n.p.m. Główną dominantą krajobrazu są rozległe i zwarte zespoły leśne oraz zadrzewienia. Powierzchnia gminy wynosi 21 446 ha, w tym miasto 731 ha.

Północną część Gminy leży w dorzeczu Bobra i Kaczawy w obrębie dorzecza górnej i środkowej Szprotawy, będącej prawym dopływem Bobru oraz jej głównego dopływu Chocianowskiej Wody wraz z potokami Blizna, Równik, Kalina, Zielenica.

Obszar Gminy Chocianów charakteryzują duże kompleksy leśne. Lasy miasta i gminy zajmują 2.043,2 km². Dominującym gatunkiem wśród drzew na terenach leśnych jest sosna, która występuje na 86,4% powierzchni. Na nieco żyzniejszych siedliskach występuje dąb, najczęściej w zmieszaniu z sosną, którego udział wynosi 3,9%.

Zabytki

- Zespół parkowo-pałacowy w Chocianowie
- Kościół pomocniczy pw. św. Józefa Robotnika w Chocianowie
- Kościół parafialny (graniczny) pw. św. Jacka w Pogorzeliškach
- Kościół filialny pw. MB Różańcowej w Trzmielowie
- Kościół Parafialny pw. Podwyższenia Krzyża Świę-

- tego w Brunowie oraz cmentarz przykościelny
- Park w Brunowie
- Wiatrak w Chocianowcu
- Kościół parafialny Wniebowzięcia NMP w Chocianowie
- Cmentarz komunalny w Chocianowie
- Cmentarz w Parchowie
- Aleja dębowa - brzoza w Parchowie
- Cmentarz parafialny w Pogorzeliškach
- Kościół parafialny pw. MB Różańcowej i cmentarz

- w Trzebnicach
- Park w Żabicach

Najciekawsze zakątki

Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Chocianowskie” – powierzchnia 57,3 km², obejmuje on częściowo zlewnię środkową Szprotawy i jej dopływ Chocianowskiej Wody. Wartości przyrodnicze

tego obszaru to głównie szata roślinna - lasy o przewadze sosny, dębu i brzozy oraz lasy łąkowe w dolinach rzek.

„Dolina Czarnej Wody” – powierzchnia 23,3 km², obejmuje środkową część zlewni Czarnej Wody. Lasy tego obszaru złożone są z drzewostanów sosnowych, z niewielką domieszką dębu.

Rezerwat Czarne Stawy – powierzchnia 13 ha. To obszar torfowisk porośniętych bagiennymi i wilgotnymi borami oraz lasami mieszanymi. W centralnej części uroczyska znajduje się kompleks stawów potońskich otoczony bagnami. Występują tutaj żurawie, cyraneczki i bodźce samotniki. Charakterystycznymi roślinami są: wetniaki, rosiczka okrągłolistna, pływacz średni oraz mchy torfowe. W otaczających uroczysko lasach znaleźć można wszystkie gatunki borówek, w tym rzadką borówkę bagienną, bagno zwyczajne oraz żurawinę błotną. W licznych dziuplach starych sosen mają łągowiska dwa bardzo rzadkie gatunki sów: sóweczka i wtochatka.

Na terenie Gminy znajdują się cztery użytki ekologiczne: „Stawy potońskie Chocianów”, „Raków”, „Bagna Chocianowskie” i „Rosiczka”.

Na terenie Gminy występuje 12 gatunków roślin podlegających ochronie całkowitej, 6 gatunków podlegających ochronie częściowej oraz 14 gatunków roślin rzadkich, cenne rośliny takie jak bluszcz pospolity, konwalia majowa, barwinek.

Liczenie występuje zwierzyna łowna m.in. jelenie, sarny, dziki, zające, kuropatwy oraz gatunki objęte ochroną – np. gronostaj.

Warto zobaczyć w okolicy

- Wrzosowa Trasa Rowerowa (Trail Geocachingowy)
- Wieżę Fryderyka

Aktywna turystyka

• **Szlaki turystyczne**
Ścieżka rowerowa „Lasy Chocianowskie” – długość 30 km, łączy piesze i rowerowe szlaki turystyczne Przemkowskiego Parku Krajobrazowego z pozostałymi szlakami regionu. Oprócz elementów przyrodniczych, trasa pozwala na poznanie elementów gospodarczych i kulturowych.

Ścieżka przyrodnicza „Uroczysko Czarne Stawy” – wiedzie przez najbardziej urokliwe zakątki okolic Chocianowa, przez jedno z największych w rejonie legnickim torfowisk przejściowych porośniętych borem bagiennym.

Szlak Leśny Bolesławiec – Legnica – długość trasy wynosi 23,5 km. Szlak wiedzie przez Chocianów – Modła, Chocianów – Michałów.

Szlak rowerowy Przemkowski Park Krajobrazowy – długość trasy wynosi 77 km. Szlak wiedzie przez Przemków – Gromadka – Chocianów – Przemków.

• **Geocaching**
34 geoskrytki, np. Ruiny zamku w Chocianowcu, Centrum Dowodzenia (Chocianów), Cegielnia w Chocianowie, Wiatrak w Chocianowcu, Kościół

pw. NMP, Kościół w Trzmielowie, Rezerwat „Czarne Stawy”, Wrzosowa GeoTrasa Rowerowa i inne.

▲ Rezerwat „Czarne Stawy”
fot. Krzysztof Szustka

Chocianów Commune

Chocianów commune is located in the Lower Silesia in the southern part of the polkowicki powiat, among the Lower Silesian forests. The area of the commune belongs to three geographical mesoregions. The north part of the commune is included in the Szprotawska Flatland. The central part is located in the area of the Lubińska Upland, and precisely it belongs to the microregion of the Chocianowskie Highlands.

The southern part of the commune belongs to the Legnicka Flatland. In terms of geography, the area of the Commune belongs to the Silesian and Łużycka Lowland at the height of 132 -187 m above sea level. The main dominant feature are vast and compact forests and tree stands. The area of the commune is 21 446 ha, including the town 731 ha.

Die Gemeinde Chocianów

Die Gemeinde Chocianów liegt in Niederschlesien im Südteil des Kreises Polkowice, in den Niederschlesischen Wäldern. Auf dem Gebiet der Gemeinde treffen drei geografische Mesoregionen aufeinander. Der nördliche Teil der Gemeinde liegt in der Sprottauer Ebene. Der mittlere Teil liegt auf dem Gebiet des Lübener Landrückens, genauer gesagt in der Mikroregion der Kotzenauer Hügel.

Der südliche Teil der Gemeinde befindet sich in der Liegnitzer Ebene. Geografisch gesehen liegt die Gemeinde in der Schlesisch-Lausitzer Tiefebene, auf einer Höhe von 132 bis 187 m ü. d. M. In der Landschaft dominieren weitläufige und dichte Wälder sowie Baumbepflanzungen. Die Fläche der Gemeinde Chocianów beträgt 21.446 ha und der Stadt Chocianów (dt. Kotzenau) 731 ha.

Ekomuzea i Wioski Tematyczne

PARCHÓW - WIOSKA NIETOPERZY

Spotkanie z duchami nocy - Parchów zaprasza na przygodę z nietoperzami. Te bardzo pożyteczne zwierzęta cieszą się w Polsce złą sławą, a niepotrzebnie. Ich bliskie sąsiedztwo wiąże się z samymi korzyściami dla człowieka jak i przyrody. W Parchowie spotkać można aż 8 gatunków nietoperzy.

Oferta dla grup szkolnych i przedszkolnych:

- Pogadanka edukacyjna „Nietoperz - prawda i mity”
- Warsztaty artystyczne „nieMroczne inspiracje”
- Warsztaty kulinarne „Batki z lukrem”
- Gry i zabawy „Nietoperzowe swawole”
- Galeria „Pod uśmiechniętym nietoperzem”
- Ścieżka edukacyjna „Nietoperze wokół nas”
- Gra terenowa „Tajemnice nietoperzy”

Kontakt:

Stowarzyszenie Nasz Parchów,
Parchów 24a, 59-140 Chocianów
Anna Pichata, tel. 534 258 688
wioska.nietoperzy@op.pl
facebook.com/ParchowWioskaNietoperzy

▲ Parchów - Wioska Nietoperzy
fot. Krzysztof Szuska

▲ Parchów - Wioska Nietoperzy
fot. Krzysztof Szuska

Baza gastronomiczna i noclegowa

Gospodarstwo Agroturystyczne „Wrzosowy Tartak”

ul. Kościuski 25
59-140 Chocianów
tel. **Michał Jaworski**
517 303 704
tel./fax 76 81 85 335
starymlyn.agro@gmail.com
www.starymlyn-agro.pl

Gospodarstwo Agroturystyczne „DOM LEŚNIKA”

Teresa i Mieczysław Oleksy
Duninów 2
59-140 Chocianów
tel./fax 76 819 59 04
dom.lesnika@interia.pl
www.domlesnika.emeteor.pl

Hotel „POD DĘBEM”

ul. Ratuszowa 2
59-140 Chocianów
tel./fax 76 818 47 91
tel. 600 23 91 75

U JEŻA

ul. Kolejowa 1
59-140 Chocianów
tel. 76 818 32 12

Restauracja „SŁONECZNA”

ul. Sportowa 1
59-140 Chocianów
tel. 76 818 55 67

Restauracja „MIEJSKA”

ul. Żeromskiego 13
59-140 Chocianów
tel. 76 818 55 67
Facebook/ Restauracja Miejska

Restauracja „Kuznia Smaku”

Wesoła 12B
59-140 Chocianów
tel. 517 519 011

Gmina Bolesławiec

Gmina Bolesławiec położona jest w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego, wzdłuż osi doliny rzeki Bóbr - lewego dopływu Odry. Północne tereny gminy, usytuowane w rozwidleniu Bobru i Kwisy, stanowią południowy skrawek Borów Dolnośląskich. Wysokość terenów waha się w granicach 180 – 220 m n.p.m. Gmina Bolesławiec otacza ze wszystkich stron miasto Bolesławiec (stanowiące oddzielną jednostkę administracyjną). Powierzchnia gminy to 289 km² w tym: użytki rolne 41 %, lasy 44 % - tereny mieszkaniowe 3 %, pozostałe 12 %.

Zabytki

- Zabytkowe pałace w Kruszynie, Kraśniku Dolnym, Rakowicach i Ocicach
- Kościół poewangelicki tzw. „Perta Żeliszowa”
- Domy przystupowe w Łaziskach
- Średniowieczne kościoły w miejscowościach Kraśnowice, Kraśnik Dolny, Ocice, Nowa i Stare Jarośnowice

Najciekawsze zakątki

Obszar Specjalnej Ochrony Natura 2000 (OSO) „Bory Dolnośląskie”

Pow. 172 093 ha, obszar stanowi jeden z największych kompleksów leśnych Polski. Występują tu zwarte drzewostany sosnowe z ubogim podszytem. W bardziej żyznych rejonach występują bory mieszane i lasy liściaste. W okresie lęgowym występuje m.in. bielik, bocian czarny, cietrzew, dzięcioł zielonosiwy, głuszec i sóweczka.

▲ Rzeka Bóbr
fot. Krzysztof Szuska

Bolesławiec Commune

Bolesławiec commune is located in the north-western part of the Lower Silesian province, along the valley axis of the Bóbr river – the left tributary of the Odra river. The north areas of the commune, located in the fork of the Bóbr and Kwisa rivers, constitute the southern patch of the Lower Silesian forests. The height of the terrains varies between 180 and 220 m above sea level.

The town Bolesławiec (constituting a separate administration unit) is surrounded from all sides by the commune Bolesławiec. The area of the commune is 289 km², including: cultivated land 41%, forests 44% - residential areas 3%, others 12%.

Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 (SOO) „Wrzosowiska Przemkowskie”

Pow. 6 663,7 ha, na terenie gmin Gromadka, Bolesławiec. Obszar obejmuje rozległe wrzosowisko na dawnym poligonie przemkowskim otoczone borami sosnowymi. Ponadto występują tu dobrze wykształcone wydmy śródlądowe i piaszczyska z typową dla takich siedlisk roślinnością.

Rezerwat Florystyczny

Rezerwat znajduje się w miejscowości Brzeźnik, zajmuje pow. 3,24 ha. Na terenie rezerwatu ochroną objęto stanowisko wrzośca bagiennego, charakterystycznego dla Borów Dolnośląskich.

Specjalny Obszar Ochronny „Żwirownie w Starej Olesznej”

Pow. 41,8 ha, leży na lewym brzegu Bobru, pomiędzy korytem rzeki, wsią Stara Oleszna i Kolonią Trzebień Mały. Jest to teren dawnej żwirowni. W wyniku zalania wyrobisk powstały tu trzy niewielkie stawy, otoczone piaszczystymi hałdami, pokrytymi częściowo lasem, częściowo zaś murawami napiaskowymi.

Parki podworskie w Dąbrowie Bolesławieckiej, Trzebieńiu, Kruszynie, Rakowicach i Ocicach.

Warto zobaczyć w okolicy

- Jazda konna – Agroturystka Lipiany
- Ceramika Bolesławiec
- Wiadukt kolejowy w Bolesławcu
- Święto Ceramiki w Bolesławcu (sierpień)

Aktywna turystyka

Szlaki trystyczne (tj. rowerowe, piesze, pielgrzymkowe, edukacyjne, kajakowe, konne itp.):

żółty im. Leona Piątkowskiego, który biegnie ze wschodu od strony Tomaszowa Bolesławieckiego poprzez Kraśnik Górny, Kraśnik Dolny, Dąbrowę Bolesławiecką (most na rzece Bóbr) do wsi Krępnica, następnie na południe wzdłuż rzeki Bóbr do Bolesławca i od cmentarza im. Kutuzowa do centrum wsi Dobra, następnie na wschód do Bolesławca, z którego wychodzi na południe do Mierzwina, Ocic, Kraszowic, Nowych Jaroszewic i Starych Jaroszewic,

zielony, który zaczyna się w Kraszowicach, dalej przebiega przez Otok, Bożejowice, Bolesławiec, Kruszyn na wschód w kierunku Tomaszowa Bolesławieckiego,

niebieski tzw. Puszczański, który prowadzi drogą ze wschodu od strony Wartowic przez północną część Łazisk do Bolesławca, następnie przez centrum wsi Dobra, drogą „żagańską” poza obrębem gminy do Kierzna i wzdłuż rzeki Kwisy do Kliczkowa,

czerwony im. II Armii Wojska Polskiego, który przebiega drogą z Wrocławia przez Kruszyn do Bolesławca i dalej północną częścią wsi Dobra w kierunku Kliczkowa.

Szlak Świętego Jakuba - Droga Dolnośląska nr 1 - znaki muszli – obiekty na szlaku: Pogorzelska, Chocianów, Osta, Tomaszów Bolesławiecki, Bolesławiec, Gmina Bolesławiec: Kruszyn (pomnik Nataloszki),

▲ Lipiany - Wioska Smaków
fot. Archiwum WK

Chocianów, Osta, Tomaszów Bolesławiecki, Bolesławiec, Gmina Bolesławiec: Kruszyn (pomnik Nataloszki), Łaziska, Mierzwin, Ocice (kościół i pałac). Jest to odcinek dolnośląski tak zwanej „Wysokiej Drogi”, nazywanej również „Drogą Królewską” (Via Regia).

W gminie wytyczone są również następujące szlaki rowerowe:

Euroregionalny szlak rowerowy ER-6 „Dolina Bobru”, „Śląsko-Łużycki” (Trasa: Bolesławiec - Rakowice - Otok - Kraszowice - Ocice - Gościszów - Mściszów - Radostów - Nowogrodziec - Parzyce - Kierzno - Osieczów - Kliczków - Bukowy Las - Bolesławiec. Długość szlaku 68,8 km koloru żółtego.),

„Miedzi i Kamienia” (Trasa: Bolesławiec - Wartowice - Raciborowice - Jurków - Grodziec - Olszanica - Radziechów - Garnarzy - Iwiny - Lubków - Tomaszów Bolesławiecki - Kraśnik Górny - Dąbrowa Bolesławiecka - Krępnica - Bolesławiec. Szlak długości 68,1 km koloru czerwonego.),

„Bory Dolnośląskie” (Trasa: Bolesławiec - Dobra - Osieczów - Kliczków - Bukowy Las - Bolesławiec. Szlak długości 30,5 km koloru niebieskiego.) oraz „Szlak południowy” (Trasa: Bolesławiec - War-

towice - Stare Jaroszewice - Suszki - Kraszowice - Grobla - Bożejowice. Długość szlaku 29 km koloru niebieskiego).

Szlak rowerowy Łużyce - Bory (Kliczków - Bolesławiec, częściowo po nieczynnej linii kolejowej Kruszyn - Raciborowice, długości 62 km)

• Quest

Wyprawa Odkrywców „Szlakiem Lipowego Zagajnika”, „Smakiem kuchni Bałkańskiej”

• Geocaching

29 geoskrytek, np. Głazy narzutowe, Panorama Kraśnika, Dwie przyjaciółki, Przy krzyżu, Serce Kraśnika, Wieniec Wioski Sześciu Zbóż, „Kraśnickie Powitanie” Pstrąże - Ghost City, The fox hole, Krzyż pokutny w Starych Jaroszewicach, Krzyż pokutny w Ocicach

Ekomuzea i Wioski Tematyczne

LIPIANY - WIOSKA SMAKÓW

Lipiany zapraszają grupy szkolne i przedszkolne (od 10 do 50 osób) na warsztaty edukacyjne dotyczące

przygotowania i smakowania potraw, jak również technik zdobienia ciast. Wioska Smaków oferuje pobyt jednodniowe ok. 3 - 4 godz. w trakcie których można poznać tradycje domowej kuchni oraz wziąć udział w warsztatach kulinarnych i artystycznych.

Oferta dla grup szkolnych i przedszkolnych:

- Warsztaty kulinarne „Włoskie Smaki”, „Cukiernicza Przygoda”, „Bałkańskie Smaki” oraz „Mistrz Kulinarny” a także warsztaty świąteczne
- Quest - Wyprawa Odkrywców „Szlakiem Lipowego Zagajnika” lub „Smakiem kuchni Bałkańskiej”
- Olimpiada Kulinarna - gry i zabawy kulinarne
- Warsztaty artystyczne: dekoracje z masy marcepanowej
- Poczęstunek - herbata lipowa i racuchy z domową konfiturą
- Certyfikat „Młodego Kucharza”
- Zdjęcie ze Smakiem

Kontakt:

Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych
Lipiany, 59-700 Bolesławiec
tel. 697 083 429
wioskasmakow@interia.pl
www.facebook.com/LipianyWioskaSmakow
www.lipianywioskasmakow.pl

Baza gastronomiczna i noclegowa

Gospodarstwo Daniel Hyjek
Matejki 44c
59-700 Bolesławiec

Gospodarstwo Agroturystyczne „DANA” Danuta Durda
Chościszowice 1a
59-700 Bolesławiec
tel. 75 736 97 26

Adam Mazur
Łąka 40b
59-700 Bolesławiec
tel. 604 958 303

PHU „ELIZA”
ul. Łaziska 88
59-700 Bolesławiec
tel. 75 732 14 68

PHU Gastronomiczny „ZAJAZD LEŚNY”
Dąbrowa Bolesławiecka 39a
59-700 Bolesławiec

Wynajem Pokoi i Restauracja „EUROPA”
ul. Morwowa 5
Kruszyn
59-700 Bolesławiec
tel. 75 732 14 76

KRUSZYNA
ul. Świerkowa 2
Kruszyn
59-700 Bolesławiec
tel. 75 732 15 70

Gospodarstwo Agroturystyczne „POD LIPAMI” Emanuel Janiec
Lipiany 22
59-700 Bolesławiec

Agroturystyka „BIAŁA RÓŻA” Waldemar Janik
Kraśnik Górny 44d
59-700 Bolesławiec

Ustugi Hotelarskie Sabadasz Łukasz
ul. Orzechowa 13
Kruszyn
59-700 Bolesławiec

Gospodarstwo Agroturystyczne „AGRO RELAKS”
ul. Leszczynowa 6
Kruszyn
59-700 Bolesławiec

Hotel „NIEBIESKI BURAK”
Łaziska 50
59-700 Bolesławiec
tel. 75 736 44 20

Karczma w Łące
Łąka 28A, 59-700 Łąka
tel. 75 732 14 76

Restauracja Europa
Morwowa 5, 59-700 Kruszyn
tel. 75 732 14 76

Restauracja Euro
Lipiany
59-700 Bolesławiec
tel. 75 644 97 47

Die Gemeinde Bolesławiec

Die Gemeinde Bolesławiec liegt im nordwestlichen Teil der Woiwodschaft Niederschlesien, entlang der Achse des Flusses Bober – eines linken Nebenflusses der Oder. Die nördlichen Gebiete der Gemeinde, in der Gabelung der Flüsse Bober und Queis situiert, bilden den südlichen Rand der Niederschlesischen Wälder. Sie liegen auf einer Höhe von 180 bis 220 m ü. d. M.

Inmitten der Gemeinde Bolesławiec liegt die Stadt Bolesławiec (dt. Bunzlau), die eine separate administrative Einheit bildet. Die Fläche der Gemeinde beträgt 289 km²: 41 % sind landwirtschaftliche Flächen, 44% sind Wälder, 3% sind Wohngebiete und 12% entfallen auf andere Verwendungszwecke.

Gmina Chojnów

Gmina Chojnów położona jest w południowo zachodniej części Niziny Śląskiej w Dolinie Czarnej Wody i w dolnym biegu rzeki Skora. Na niezbyt wysoko-jakościowych glebach dominuje rolnictwo i hodowla. Jej obszar to 231,21 km kwadratowych z czego 20 % to lasy, 68% grunty orne, 2,3% to tereny zurbanizowane. Prawie 80% użytków rolnych posiada optymalne warunki do rozwoju rolnictwa poprzez dogodny klimat oraz długi okres wegetacji.

W gminie Chojnów dominuje rolnictwo, jednakże północna część gminy, gdzie rozpościera się obszar chroniony w dolinie Czarnej Wody, posiada naturalne walory dla rozwoju agroturystyki oraz pieszej, rowerowej i konnej rekreacji.

Jednym z głównych walorów krajobrazowych gminy są, przy generalnie nizinnym charakterze ukształtowania terenu, lokalne zwyczaj niewielkie pofałdowania terenu, w takich warunkach terenowych zlokalizowana jest część miejscowości (m.in. Stary Łom, Okmiany, Biskupin, Jerzmanowice), co nadaje im wiele uroku i malowniczości.

Zabytki

- Pałac w Niedźwiedzicach
- Kompleks Pałacowo – Parkowy w Piotrowicach
- Neorenesansowy Pałac w Budziwojowie
- Wiatrak holenderski w Jerzmanowicach
- Ruiny Pałacu klasycznego w Pątnowie
- Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Pątnowie
- Barokowy pałac w Konradówce
- Kościół parafialny w Konradówce
- Kościół p.w. św. Antoniego w Starym Łomie
- Kościół w Zamienicach
- Kościół w Strupicach
- Kościół p.w. św. Anny Osetnicy

Najciekawsze zakątki

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Czarnej Wody” to teren o powierzchni 5165 ha zajmujący część gminy Chojnów i Miłkowice, obejmujący środkową część zlewni rzeki Czarnej Wody. Obszar ten w dużej mierze pokryty jest kompleksami lasu mieszanego. Dominują tereny płaskie, w których rozwinął się złożony system hydrograficzny wód powierzchniowych z główną rzeką Czarną Wodą i jej dopływami, z dużą ilością małych potoków, kanatów i rowów odwadniających. Powoduje to, że tereny te są często podmokłe i zabagnione. Od południa dolinę Czarnej Wody zamyka rzeka Skora, której odcinek we wsi Niedźwiedzice został uregulowany.

▲ Pałac w Piotrowicach
fot. Archiwum Gminy

Chojnów Commune

Chojnów commune is located in the south-western part of the Silesian Lowland in the Valley of the Czarna Woda river and in the lower course of the Skora river. On not too high quality soils the agriculture and inbreeding are dominating. Its area is 23 121 km², 20% thereof are forests, 68% arable lands, 2.3% urban areas. Almost 80% of cultivated lands has optimal conditions for the development of agriculture through convenient climate and long growing season.

The northern part of the commune, where the protected area in the Valley of the Czarna Woda river spreads, has natural characteristics for the development of agritourism, as well as walking, bicycle and horse recreation.

Torfowisko Zamienice – występuje w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody” w obrębie Michałów. Pełni rolę mątej retencji wodnej. Chroni rzadkie w Polsce torfowiska przejściowe, cenne ze względu na swoją bioróżnorodność i występowanie niektórych rzadkich gatunków roślin.

Obszar Natura 2000 „Bory Dolnośląskie” – obszar został utworzony dla ochrony zwartych drzewostanów sosnowych, borów mieszanych i lasów liściastych.

Stadnina Koni Jaroszkówka – Stadnina Koni pełnej krwi angielskiej założona została w 1969 roku. Hodowli koni wyścigowych sprzyjają doskonałe warunki przyrodnicze Jaroszkówki. Stadnina posiada też bardzo dobre warunki do organizacji zawodów m. in. Zawodów Ogólnopolskich WKKW oraz znanych w regionie zawodów w skokach przez przeszkodę „O Wstęgę Czarnej Wody”. Kryta ujeżdżalnia, parkur, a także pensjonat dla koni sprzyjają rozwojowi sportu jeździeckiego. Stadnina oferuje przejażdżki bryczką, organizuje także kursy sędziowskie, trenerskie i instruktorskie. W skład oferty stadniny wchodzi także hipoterapia i organizacja ognisk w „Hubertówce”.

Ośrodek Wypoczynkowy – Rokitki położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie lasów i bazyje na zbiornikach wodnych po wyrobiskach żwiru. Obszar posiada dobrą infrastrukturę do uprawiania czynnego wypoczynku. Kąpielisko posiada piękną plażę, możliwość wypożyczenia sprzętu sportowego, a nad bezpieczeństwem odpoczywających tam osób czuwają ratownicy. Dwa duże zbiorniki wodne zachowują I klasę czystości dzięki stałemu przepływowi wody. W Rokitkach, z uwagi na wiele akwenów wodnych obfitujących w rybę, działa Niezależne Towarzystwo Wędkarskie „Sandacz”. Posiadacze kart wędkarskich

Die Gemeinde Chojnów

Die Gemeinde Chojnów liegt im südwestlichen Teil der Schlesischen Tiefebene, im Tal des Flusses Schwarzwasser und im unteren Lauf des Flusses Schnelle Deichsa. Auf nicht allzu sehr hochqualitativen Böden wird Landwirtschaft und Viehzucht betrieben. Die Gemeinde erstreckt sich auf 23.121 km², wovon 20% Wälder, 68% Ackerflächen und 2,3% Wohngebiete sind. Fast 80% der landwirtschaftlichen Nutzflächen haben optimale Bedingungen für die Entwicklung der Landwirtschaft dank des milden Klimas und der langen Vegetationsperiode.

Der nördliche Teil der Gemeinde, in dem sich das Schutzgebiet des Schwarzwassertals erstreckt, hat natürliche Bedingungen für die Entwicklung der Agrotouristik sowie für Ausflüge zu Fuß, mit dem Fahrrad und zu Pferd.

mogą tu zatem z powodzeniem wędkować. Rejon Rokitek posiada swoisty mikroklimat o dużej zawartości jodu, cechami zbliżony do morskiego.

Lasy – Biskupin tereny lasów zajmują ponad 20% obszaru gminy. Północna część gminy wchodzi w zasięg Borów Dolnośląskich. W całkowitej powierzchni lasów gatunkiem panującym jest sosna. Pozostałe gatunki to brzoza, dąb i olsza. W skład runa leśnego wchodzi: borówka, czernica, orlica, jeżyna, malina, szczawik zajęczy, satanik zajęczy, ptonnik, rokit, torfowiec i turzyce. Tereny lasów obfitujące w jagody i grzyby są zatem doskonałą propozycją dla osób lubiących spędzać czas w ciszy i spokoju. W Biskupinie – podobnie jak w Rokitkach występuje wysokie stężenie jodu w powietrzu.

Warto zobaczyć w okolicy

- Bociania trasa edukacyjna
- Czatownia – miejsce obserwacji ptaków
- Wróbelkowo
- Skrzydlata Galeria
- Geoart „Bociani Szlak”
- Pomnik przyrody „Babcia”
- Rogata Galeria Produktu Lokalnego

Aktywna turystyka

• **Szlaki turystyczne „Rokitki”** – biegnąca z Rokitek przez Biskupin i lasy w kierunku Modłej, a następnie zakręcająca w pobliżu Czernikowic, biegnąc dalej do Jerzmanowic

i z powrotem do Rokitek.

„Jaroszkówka” – prowadzi z Rokitek przez Zamienice, Michałów i Jaroszkówkę, obok stawów w Zamienicach, a następnie aleją parkową i szlakiem wśród pól do zabytkowego kościoła w Zamienicach. Dalej szlak przecina rozwidlenie rzeki Czarna Woda i wiedzie do rezerwatu „Torfowisko”, a dalej trasą wśród lasów do leśniczówki w Michałowie, skąd prowadzi do Kolonii Jaroszkówka. Później trasa biegnie obok leśniczówki, zabytkowego młyna i Stadniny Koni. Asfaltową drogą przez Zamienice szlak z powrotem przywiedzie rowerzystów do Rokitek.

• **Questy:**

„Szlakiem bociana w Wiosce Bociana”, „Rogatym Szlakiem”, „Przygoda z Bocianem”

• **Geoskrytki:**

100 geoskrytek, np. Bociani Szlak - straż pożarna, Bociani Szlak - Bociani Tb Hotel, Bociani Szlak - Boćku gdzie jesteś?, Skrzydlata czytelnia, Strażnik baranów, OSO Bory Dolnośląskie, Biskupin - domy szachulcowe.

Oferta Edukacyjna na Wsi – Wioski tematyczne

ZAGRODA FARMA MARTYNIKA Z JAROSZÓWKI

Oferta warsztatów:

- ceramiczne (lepienie z gliny, toczenie na kole garncarskim, szkliwienie) w profesjonalnej pracowni ceramicznej;
- zduńskie (budowanie z cegieł i gliny prostego pieca według projektu i pod nadzorem zduna);

- permakulturowe - co to jest permakultura, oprowadzenie po ogrodzie permakulturowym, wykład o materiałach i budownictwie naturalnym, omówienie sposobów zapobiegania SMOG-owi, wykonanie własnych zieleników z wykorzystaniem butelek PET);
- wypieku pizzy i chleba w piecu opalonym drewnem;
- upcyclingu - „drugie życie rzeczy” (wykonywanie przedmiotów użytkowych np. ze zużytych butelek PET);
- tworzenia biżuterii z kamieni półszlachetnych;
- tworzenia ozdób świątecznych i okazjonalnych różnymi technikami plastycznymi (np. na Dzień Matki, Dzień Babci, Walentynki itp.);
- pokaz wypału ceramiki japońską techniką Raku (bardzo widowiskowe - otwieramy piec przy temperaturze 1000 stopni Celsjusza);
- kreatywne urodziny
- biwaki
- imprezy integracyjne.

Kontakt:

Marta Miłkowska, Jaroszkówka 59, 59-225 Chojnów
tel. 502 910 750, www.farmamartynika.pl
www.facebook.com/martynikafarma/
e-mail: farma.martynika@o2.pl

NIEDŹWIEDZICE – WIOSKA BOCIANA

Niedźwiedzice to miejscowość, która zdobyła tytuł Najpiękniejszej Wsi Dolnośląskiej roku 2017.

Baza gastronomiczna i noclegowa

Gospodarstwo Art – Agroturystyczne “Farma Martynika”
Marta Miłkowska
Jaroszkówka 59
59-225 Chojnów
tel. 502 910 750
www.farmamartynika.pl
www.facebook.com/martynikafarma/
e-mail: farma.martynika@o2.pl
(GPS N 51 20'29.5512"
E 15 57'9.4788")

FARMSTAY „U Siwego”
Rokitki 41, 59-225 Chojnów

Gospodarstwa rybackie, Spółka Rybacka „Niedźwiedzice” Sp. z o.o.
Goliszów 92A,
59-225 Chojnów

Gospodarstwo Agroturystyczne „U BABUNI”
Jaroszkówka 47
59-225 Chojnów

Gospodarstwo Agroturystyczne „PIASKOWY LAS”
Czernikowice 38
59-225 Chojnów

Gospodarstwo Agroturystyczne „POD LASEM”
Mażuchowscy
Michów 15b, 59-225 Chojnów

Różane Wzgórza- Ośrodek Wypoczynkowy
Rokitki 1 B, 59-225 Chojnów
tel: 604 677 753
Fb @rozanewzgorzerokitki

Dwa Brzegi – Gospodarstwo Agroturystyczne
Jaroszkówka 9
59-225 Chojnów
Tel: 76 81 78 886

Oferta warsztatów - artystyczne lub kulinarne

1) Warsztaty artystyczne

- FILCOWY BOCIEK - warsztaty szycia bociana i jego otoczenia z filcu
- MOZAIKA Z BOCIANEM – warsztaty z tworzenia barwnej mozaiki bociana z kawateczków liści, płatków, ziemi, kory, łożdy, piórek
- MALOWANIE NATURĄ – warsztaty z tworzenia żerowiska bociana przy użyciu gleby, kwiatów, kory, trawy
- BOCIANIA PAMIĄTKA - warsztaty tworzenia magnesów – pieczętek z logotypem bociana wsi tematycznej

2) Warsztaty kulinarne

- BOCIANIA ŁĄKA - poznawanie i rozpoznawanie ziół, przygotowywanie masła ziółowego, pesto
- BOCIANI ŚWIAT – słodkie witraże -warsztaty tworzenia słodkich witraży z ciasta kruchego i słodkich landrynek, kształty flora i fauna oraz okazjonalne: święta Bożego Narodzenia Wielkanoc itp.
- BOCIANIE SEJMIKI – warsztaty z tworzenia ciasta z lokalnych produktów

Kontakt:

Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Niedźwiedzice
Agnieszka Babula – tel. 604 178 247
info@wioska-bociana.pl
facebook.com/NiedzwiedziceWiesBociana
www.wioska-bociana.pl

KONRADÓWKA – ROGATA WIEŚ

Bycza przygoda na dolnośląskiej wsi. Konradówka zaprasza grupy szkolne i przedszkolne na bliskie spotkanie w prawdziwym gospodarstwie rolnym ze zwierzętami, tymi z rogami, ale też i z długimi uszami. Turyści indywidualni też tu znajdują coś dla siebie.

Oferta dla grup szkolnych i przedszkolnych

- Gra terenowa „Rogatym szlakiem”
- Wizyta w gospodarstwie rolnym „Pod byczym rogiem” – zagrodzie edukacyjnej
- Bycza Olimpiada na pastwisku – gry i zabawy integracyjne
- Kącik młodego artysty – warsztaty tematyczne – jeden warsztat do wyboru: „Rogate wyklejanki”, „Wykręcanie z siana”, „Pieczętka z natury”
- Rogata Galeria Produktu Lokalnego
- W ofercie przewidziany drobny poczęstunek

Kontakt:

Fundacja „DOLINA NADZIEI”
Urszula Pawlus, tel. 603-355-437
mail: urszula_pawlus@onet.eu
www.konradowka-piotrowice.pl

Chata Jana – Gospodarstwo Agroturystyczne
Jaroszkówka 48,
59-225 Chojnów
tel: 76 81 92 933
www.chatajana.com.pl

Zajazd pod Kogutem
Krzywa, 59-255 Chojnów
tel: 76 818 89 23

Restauracja Krzywa Chata
Krzywa 69A
59-225 Chojnów
tel: 513 332 585
Krzywachata.com

Bar Helena
Okmiany 2
59-225 Chojnów

Restauracja Wiatrak
Jermianowice 63
59225 Chojnów
tel. 76 818 67 48
www.wiatrak.com.pl

Gmina Gromadka

Gmina Gromadka jest położona w północno-wschodniej części powiatu bolesławieckiego na obszarze makroregionu Niziny Śląsko-Łużyckiej. Obszar gminy jest w 70% zalesiony, co stanowi potencjalny czynnik rozwoju turystyki. Gmina jest obszarem o charakterze przemysłowo-rolniczym z załączkami nowoczesnego przemysłu chemicznego i przetwórstwa artykułów produkcji rolnej położonymi na obszarze Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej - obszar Krzywa. Geneza Gminy Gromadka umiejscawia prapoczątki najstarszych miejscowości położonych na obszarze gminy w XIV wieku, jednak historyczny wizerunek ukształtowany został w XIX w. W krajobrazie gminy Gromadka dominują równiny oraz płaskowyże z łagodnymi wzniesieniami sięgającymi 250 m n.p.m. Znaczną część obszaru zajmują lasy i tereny leśne, co stanowi 70% ogólnej powierzchni gminy. Wskaźnik ten jest wysoki, bowiem średnia dla województwa dolnośląskiego wynosi niecałe 30%. Wśród wszystkich gmin Powiatu Bolesławieckiego gmina Gromadka cechuje się najwyższym wskaźnikiem lesistości. W strukturze leśnej dominują bory sosnowe uzupełniane skupiskami buczyny oraz grądu. Ozdobą lasów jest kilkadziesiąt drzew uznanych za pomniki przyrody objęte ochroną prawną. Jednym z okazów, który jest godnym polecenia, to 350-letni Dąb Ewy usytuowany na obszarze wsi Modła.

Zabytki

- Kościół parafialny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Gromadce
- Krzyż nagrobny z końca XIX wieku w Gromadce
- Pałac I ćw. XX wieku w Gromadce
- Kościół parafialny pw. Matki Bożej Różańcowej w Modtej

- Zakład hutniczy „Zakład Odlewnia Żeliwa Gromadka. Wydział Modła”
- Młyn w Modtej
- Kościół św. Trójcy z XVIII w. w Krzyżowej
- Kościół parafialny pw. św. Piotra i Pawła w Ostej
- Cmentarz parafialny w Ostej
- Stare gospodarstwa chtopskie we wsi Różyniec
- Kapliczka stojąca przy głównej drodze w samym centrum wsi Różyniec

▲ Kościół w Modtej
fot. Krzysztof Szustka

Gromadka Commune

Gromadka commune is located in the north east part of the bolesławiecki powiat in the area of macroregion of the Silesian and Łużycka Lowland. The area of the commune is covered with forest in 70%, which constitutes a potential factor of tourism development. Several dozens of trees deemed to be natural monuments covered by legal protection are a decoration of the forest.

The commune is the area of industrial and agricultural nature with the beginnings of chemical industry and the processing of the agricultural production articles, located in the area of the Legnica Special Economic Zone – the Krzywa region. The origins of the Gromadka commune locates the early days of the oldest towns placed in the area of the commune in the 14th century, however the historical image was shaped in 19th century.

Najciekawsze zakątki

„Przemkowski Park Krajobrazowy” – powierzchnia Parku zajmuje 22338 ha, z czego na gminę przypada 11226 ha, na terenie Gminy Gromadka znajduje się również 6881 ha otuliny parku. Obszar Parku jest zróżnicowany krajobrazowo i przestrzennie. Zachowały się tutaj unikalne w skali kraju zbiorowiska roślinne z gatunkami objętymi ścisłą ochroną, rzadkie gatunki ptaków oraz unikalne formy morfologiczne. Tereny parku obfitują w bogactwo fauny i flory charakterystycznej dla nizinnych, zabagnionych obszarów Europy Środkowo-Wschodniej. W uroczyskach nietrudno natknąć się na borsuka, gronostaja lub wydrę, w trawach i wrzosach wypatrzeć można traszkę górską, żmiją zygzakowatą albo chrząszcza jelonka rogacza. Przy odrobinie cierpliwości oraz ornitologicznej wprawy wypatrzymy nad głową kotującego orła bielika, bociana czarnego lub czapłę siwą.

Rezerваты przyrody w Gminie Gromadka:

- Torfowisko Borówki
- Buczyna Piotrowicka
- Użytek ekologiczny:
- Cietrzewiowe wrzosowisko

Warto zobaczyć w okolicy

- Ścieżka przyrodnicza „Torfowisko Borówki”
- Wrzosowiska
- Pasternik – Wioska Wiatru
- Lipiany – Wioska Smaków
- Bolesławiec – Miasto Ceramiki

Aktywna Turystyka

• **Szlaki turystyczne**
czerwony szlak pieszy biegnący przez południowe tereny Przemkowskiego Parku Krajobrazowego i szlak św. Jakuba, który wskazuje drogę z Jakubowa przez Gromadkę i Zgorzelec do Hiszpanii.

Szlak edukacyjny – TORFOWISKO BORÓWKI (gm. Gromadka). Długość – 8 km. Tematyka: ekosystemy borów. Oznakowana jest kolorem zielonym. Na trasie ścieżki zostały zamontowane tablice poglądowe i pomosty edukacyjne przedstawiające przyrodę borów dolnośląskich i m.in. torfowisko przejściowe – rezerwat „Torfowisko Borówki”.

• **Trasy rowerowe**
czerwony szlak – 35 km, czerwony biegnie głównie drogami leśnymi, z Wierzbowej przez Studzianki, Leszno Górne, Biernatów, Piotrowice do Przemkowskiej.
niebieski szlak – 75 km. Niebieski szlak rowerowy tworzy pętlę zblizoną do czerwonego szlaku pieszego i często się z nim styka ukazując te same elementy krajobrazowe.

• **Geocaching:**
131 geoskrytek, np. Wrzosowa GeoTrasa Rowerowa, Rezerwat – mech torfowiec, Rezerwat – jaszczurka zwinka, Wydmy Śródlądowe, szkółka leśna, Rezerwat – bór bagienny, Leśnik, Barć petna patoki i inne.

• **Questy:**
Wędrówki z przyrodą w Borówkach

▲ Borówki - Wioska Darów Lasu
fot. Krzysztof Szustka

Oferta Edukacyjna na Wsi – Wioska tematyczna

BORÓWKI – WIOSKA DARÓW LASU

Leśne specjały i ziołowe smaki. Można wziąć udział w warsztatach zielarskich, w trakcie których sporządza się własne kompozycje lecznicze, kosmetyczne lub kulinarne z przeróżnych ziół oraz wrzosu. Dodatkową atrakcją wioski tematycznej jest możliwość pieczenia podptomyków.

Oferta dla grup szkolnych i przedszkolnych:

Pakiet: ZIELARSKI

- Ziołowa gawęda – edukacyjny spacer po ziołowym ogrodzie z zielarką – pogadanka o ziołach i ich zastosowaniu w życiu codziennym.
- Warsztaty zielarskie lub kulinarne we Wrzosowej Chacie – punkt Ekomuzeum Wrzosowej Krainy (do wyboru dwa warsztaty): Pachnące Wspomnienie, Ziołowe Zapachy, Oleje Ziołowe, Olejki aromatyczne, Litewskie niebo, Podptomyki kresowe w gębie, Gajówkowy przysmak
- Quest – Wyprawa Odkrywców „Wędrówki z przyrodą w Borówkach”
- Ścieżka Zmysłów – bosa trasa
- Zimne napoje i herbatka „Z mojego ogródka”
- Ognisko lub drobny poczęstunek

Baza gastronomiczna i noclegowa

Gospodarstwo Agroturystyczne „GAJÓWKA GŁUSZEC” Bogumiła Naruszewicz
Borówki 25
59-706 Gromadka
tel. 75 738 24 60
kom. 691 728 419

Gospodarstwo Agroturystyczne „WIEKOWA CHATA POD DĘBEM” Anna Świeraszcz
ul. Fabryczna 1
59-706 Gromadka
tel. 75 738 21 08
kom. 508 172 805

Gospodarstwo Agroturystyczne Józefa Krzyśka
ul. C.K. Norwida
59-706 Gromadka
tel. 75 738 23 75

Gospodarstwo Agroturystyczne Maria Kędziora
Krzyżowa 72
59-706 Gromadka
tel. 75 738 21 66
kom. 603 379 992
kedziora.ania@wp.pl

Gospodarstwo Agroturystyczne „ZIELONE WZGÓRZE” Danuta Góralewska
Różynec 2
59-706 Gromadka
tel. 75 738 29 50

Gospodarstwo Zacisze Irena Sałajczyk
Osta 82, 59-706 Gromadka
tel. 601 636 556

Grill Pod Wrzosem
Osta 1F
59-706 Gromadka
tel. 506 101 707
grillpodwrzosem.pl

▲ Ekomuzeum - Wrzosowa Chata
fot. Krzysztof Szustka

► Ekomuzeum Wrzosowa Chata - warsztaty
fot. Krzysztof Szustka

Die Gemeinde Gromadka

Die Gemeinde Gromadka (dt. Gremsdorf) liegt in nordöstlichen Teil des Kreises Bolesławiec, im Gebiet der Makroregion der Schlesisch-Lausitzer Tiefebene. Die Gemeinde ist zu 70% bewaldet, was ein potentieller Faktor für die Entwicklung der Touristik ist. Die Zierde der Wälder sind einige Dutzend Bäume, die als Naturdenkmäler anerkannt wurden und gesetzlich geschützt sind. Die Gemeinde ist eine Region von industriell-landwirtschaftlichem Charakter mit kleinen moderneren Chemie- und Lebensmittelverarbeitungsbetrieben, die in der Liegnitzer Sonderwirtschaftszone – Gebiet Krzywa liegen.

Die Anfänge der ältesten Ortschaften der Gemeinde Gromadka reichen bis ins 15. Jh. zurück, ihr historisches Bild wurde aber im 19. Jh. geformt.

Gmina Lubin

Gmina Lubin położona jest w północnej części województwa dolnośląskiego, zajmującego południowo - zachodnią część kraju. Obszar gminy stanowi jeden z najcieplejszych regionów klimatycznych Polski pozostając pod wpływem Oceanu Atlantyckiego. Gmina Lubin posiada charakter rolniczo-przemysłowy. Podstawową funkcją rozwoju gminy jest rolnictwo oraz działalność produkcyjno-usługowa, a w tym eksploatacja surowców naturalnych tj. miedź. W północnej części gminy znajdują się złoża rudy miedzi, a w południowo-wschodniej węgiel brunatny. Powierzchnia gminy wynosi 29,015 ha z tego 53% (15,378 ha) stanowią użytki rolne; 39,5% (11,458 ha) grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione; 6,4% (1,854 ha) - grunty zabudowane i zurbanizowane; 0,6% (174 ha) nieużytki; 0,2% (54 ha) grunty pod wodami; 0,3% (98 ha) - tereny różne. Gmina Lubin obejmuje swym zasięgiem 31 sołectw, największe pod względem powierzchni obrębów to: Szklary Górne, Niemstów, Chrótnik, Zimna Woda, Gorzyca, Obora. Natomiast w przeliczeniu na liczbę mieszkańców do największych należą: Obora (1457), Szklary Górne (1157), Chrótnik (985), Raszówka (983), Krzeczyn Wielki (859), Osiek (1800). Gmina Lubin wyróżnia się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi, znajduje się tu 18 parków krajobrazowych, rezerwat przyrody oraz obszar chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody”.

Zabytki

- Kościół filialny pw. MB Bolesnej w Chrótniku
- Kościół filialny pw. św. Katarzyny w Gogołowicach
- Barokowy Pałac w Krzeczynie Małym
- Kościół filialny pw. św. Marii Dominiki z Mazzarello w Krzeczynie Wielkim
- Pałac w Szklarach Górnych
- Pałac w Księginicach
- ruiny pałacu w Raszowej

- aleja lipowa w Krzeczynie Małym
- aleja lipowa w Krzeczynie Wielkim
- część parku przy pałacu w Księginicach
- część parku w Gorzelinie, Oborze i Siedlcach
- park podworski w Mitoradziach
- park w Niemstowie, park w Raszowej
- cmentarz poewangelicki w Zimnej Wodzie
- teren pocmentarny dawnego cmentarza ewangelickiego w Kłopotowie
- teren pocmentarny w Osieku

▲ Kościół w Chrótniku
fot. Krzysztof Szustka

Lubin Commune

Lubin commune is located in the northern part of the Lower Silesian province, spreading in the south-western part of the country. The area of the commune constitutes one of the warmest climatic regions of Poland, being influenced by the Atlantic Ocean. The Lubin commune is of agricultural and industrial character.

The basic function of development of the commune is agriculture, as well as production and service activity, including natural resources exploitation, i.e. copper. In the northern part of the commune there are located copper ore deposits and in the south-eastern part – the brown coal. The area of the commune is 29 015 ha.

The Lubin commune is distinguished by unique natural values; there are located 18 natural landscape parks, natural reserves and protected landscape area 'the Valley of the Czarna Woda river'.

Najciekawsze zakątki

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Czarnej Wody” - teren obszaru zajmuje 5,165 ha obejmując wartościowe krajobrazowo tereny o różnych ekosystemach, korytarzach ekologicznych. Teren obejmuje część gminy Chocianów, Chojnów, Lubin, obejmujący środkową część zlewni rzeki Czarnej Wody. Obszar ten w dużej mierze pokryty jest kompleksami lasu mieszanego. Dominujące są tereny płaskie, w których rozwinął się złożony system hydrograficzny wód powierzchniowych z główną rzeką Czarną Wodą i jej dopływami, z dużą ilością małych potoków, kanałów i rowów odwadniających. Powoduje to, że tereny te są często podmokłe i zabagnione.

Rezerwat „Zimna Woda”

Rezerwat został utworzony 1987 r. o łączniej powierzchni 59,82 ha, stanowiąc wschodnią odnogę Borów Dolnośląskich. Usytuowany jest w południowo-zachodnich krańcach gminy Lubin, w okolicy miejscowości Lisiec i Bukowna. Znajduje się na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Czarnej Wody. Powierzchnia rezerwatu stanowi 60,34 ha zaś leśna 58,39 ha. Jest to wysunięty najbardziej na wschód fragment Borów Dolnośląskich. Ochroną objęte są tu lasy łąkowe i dąbrowy, z licznymi drzewami pomnikowymi oraz stanowiska wielu gatunków górskich roślin zaaklimatyzowanych na stanowiskach niżowych (np. wawrzynek wilczczyko).

Die Gemeinde Lubin

Die Gemeinde Lubin (dt. Lüben) liegt im nördlichen Teil der Woiwodschaft Niederschlesien, welche die südwestlichen Gebiete Polens einnimmt. Die Gemeinde ist eine der wärmsten Regionen von Polen, auf deren Klima der Atlantische Ozean Einfluss hat. Die Gemeinde Lubin hat einen landwirtschaftlich-industriellen Charakter. Die Basis für ihre Entwicklung ist Landwirtschaft sowie Dienstleistungen und Produktion, darunter die Gewinnung von Kupfer. Im nördlichen Teil der Gemeinde befinden sich Vorkommen von Kupfererz und im südöstlichen Teil Braunkohle. Die Fläche der Gemeinde beträgt 29.015 ha.

Die Gemeinde Lubin zeichnet sich durch außergewöhnliche natürliche Vorzüge aus, denn hier befinden sich 18 Landschaftsparks, ein Naturschutzgebiet und das Landschaftsschutzgebiet „Dolina Czarnej Wody”.

Warto zobaczyć w okolicy

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Czarnej Wody” (1 km)
- Rezerwat „Zimna Woda” (4 km)
- Obszar Natura 2000 „Źródlika koło Zimnej Wody” (4 km)
- Wioskę Bociana (4 km)
- Bociani Szlak – szlak geocachingowy (4 km)

Aktywna turystyka

• Szlaki turystyczne

Szlak rowerowy zaczynający się w Przemkowie: Przemków – Krzyżowa k. Ścinawy (idea utworzenia szlaku było połączenie Doliny Odry (Szlak Odry) z Przemkowskim Parkiem Krajobrazowym; od Przemkowa do Lubina szlak przemierza dwa kompleksy krajobrazowe, Szlak rowerowy niebieski (Obora – Gola),

Szlak rowerowy zielony (Obora – Raszówka),

Szlak II Armii Wojska Polskiego (czerwony) - z Chocianowa przez Lubin do Ścinawy,

Szlak Polskiej Miedzi (niebieski) - z Polkowic przez Lubin do Lubięża dalej Pieszków - Lubin - Krzeczyn Mały – Przemków,

Szlak Zabytków (żółty) z Krzeczyna przez Lubin do Lubięża dalej Pieszków - Lubin - Krzeczyn Mały – Przemków,

Szlak Leśny (zielony) – ze Sktadowic przez Lubin do Chocianowa.

Szlak św. Jakuba został uznany przez Unię Europejską za najważniejszy. Szlakiem tym od 12 wieków wędrują pielgrzymi do Santiago de Compostela, miasta które obok Rzymu i Jerozolimy jest jednym z najważniejszych celów peregrynacji. Atrybuty Świętego Jakuba to: muszla, księga, miecz i bukłak
Przebieg trasy : Ścinawa – Lubin -Chocianów.

• Ścieżka przyrodnicza

„Gogołowice”- utworzona we wsi o tej samej nazwie; tematem jest środowisko przyrodnicze wsi, którego elementami są ogródki przydomowe, zieleń przydrożna, przykościelna i związana z wiejskim stawem (6 przystanków),

• Ścieżki dydaktyczne:

„Krzeczyn Wielki, Chrótnik, Rezerwat Zimna Woda”,

„Raszowa Duża, Raszowa Mała, Buczynka, Mitoradzi-ce”,

„Siedlce, Księginice, Sktadowice”,

• Quest

„Ścieżkami historii w Bukownej nad Czarną Wodą”

• Geocaching:

166 geoskrytek, np. Złoże piasków posadzkowych Obora, Vorderheide – Finał w Raszówce, Złoże rudy miedzi w okolicach Lubina, [GOL] - Daj miarę, [GOL] - Trójnogi

Oferta Edukacyjna na Wsi – Wioski tematyczne

BUKOWNA - WIOSKA ŚWIĘTOJAŃSKA Zagroda Edukacyjna „Szkoła w Ogrodzie”

Warsztaty w Zagrodzie Edukacyjnej „Szkoła w Ogrodzie”, które odbywają się w Bukownej, w gminie Lubin. „Ogród Freya” to główny bohater tego miejsca. Jest tu możliwość poznania wielu gatunków roślin ogrodowych. Ogród sensoryczny umożliwia poznanie różnorodności roślin, a na zajęciach można stworzyć ziółkosmetyki. Wykonane na warsztatach rękodzielniczych papierowe kwiaty lub motyle nawiązują tematycznie do obserwacji życia roślinnego, owadów i ptaków. Zajęcia odbywają się w ogrodzie w „Szklanej Stodole”, jest również wiatka i ognisko. Na terenie ogrodu jest także plac przeznaczony na gry i zabawy oraz tor przeszkód.

Oferta Warsztatów:

1. WARSZTATY PRZYRODNICZE - „KWIECISTY ŚWIAT WOKÓŁ NAS”

- wędrówka po ogrodzie z ogrodniczką panią Anią, poznanie bogatej roślinności ogrodowej, przyrodnicze zagadki, nauka rozpoznawania gatunków roślin
- ogród sensoryczny - poznanie ziół wszystkimi

- zmystami
- obserwacja życia owadów i jaskótek
- zajęcia praktyczne - sadzenie roślin do doniczek. Posadzone rośliny zabierane są do domu.

2. WARSZTATY ZIELARSKO- KOSMETYCZNE „ŻYJ PIĘKNIE I ZDROWO”

- tworzenie prostych lub bardziej skomplikowanych, w zależności od wieku uczestników, produktów zielarsko- kosmetycznych
- zastosowanie roślin z ogrodu, lasu, pogadanka na temat zastosowania ziół w kuchni i kosmetyce i zwrócenie uwagi na ich potencjał

3. WARSZTATY RĘKODZIELNICZE „KRÓLOWA KWIATÓW I PAŹ KRÓLOWEJ”

- tworzenia pięknych papierowych kwiatów i motyli

4. WYKOPKI U SĄSIADKI

Jesienią, we wrześniu i październiku, zapraszamy na wykopki:

- poznanie „świata ziemniaka”, grządki warzywne, a także typowe wiejskie podwórce
- zabawy i konkursy na polu sprawiają dużo radości
- pieczenie ziemniaków
- tworzenie ziemniaczanych „stworków” i konstrukcji

5. WARSZTATY ZIELARSKO- KOSMETYCZNE

„Żyj zdrowo i kolorowo” dla młodzieży i dorosłych „Kosmetyki bez chemii”, „Kuchenne zielarskie środki

czystości” - pogadanka o zdrowym stylu życia jako nieodłącznym elemencie dzisiejszych czasów, zastosowanie ziół i olejków eterycznych w życiu codziennym.

- przedstawienie gotowych, zdrowych produktów kosmetycznych.
- wykonanie skomplikowanych produktów zielarsko - kosmetycznych

Kontakt:

OGRÓD FREYA
59-307 Raszkówka, Bukowna 11
tel. 695 937 403
www.ogrodfreya.pl

▲ Zagroda edukacyjna „Szkoła w ogrodzie”
fot. Archiwum WK

Baza gastronomiczna i noclegowa

Gospodarstwo Agroturystyczne „BIGO”

Andrzej Gofran
Kłopotów 12
59-300 Lubin
tel. 693 286 224
bigo@wp.pl

Hotel Restauracja „CHATA KARCZOWISKA”

Karczowska 4
59-323 Międzybóże
tel. 76 844 90 20
info@karczowska.pl

Gospodarstwo Agroturystyczne „CZARNA SOSNA” Marii i Henryka Kryckich

Krzeczyn Mały 1a
59-311 Lubin

Pałac Myśliwski
Bolanów 1, 59-311 Lubin
tel. 76 840 86 66
monikaerens@o2.pl

PPHU „ROZDROŻE” S.C.

Stanisław Jan Zazula
Alicja Gałajda
Szkłary Górne 29
59-314 Szkłary Górne
tel. 76 844 84 24

„KOTŁOREM” Sp. z o.o.
Miłosna, 59-323 Międzybóże
tel. 76 844 87 51

Restauracja „LEŚNA OSTOJA”
ul. Kolejowa 4a
59-307 Raszkówka
tel. 504 989 674

„PRIMO”
Zdzisław Żurowski
Restauracja TAWERNA
ul. Lubińska 87
59-335 Lubin – Obora
Tel. 76 846 73 72

Bagienko – Bar i łowisko
W. WITOSA 11 Raszkówka
Tel: 607 122 342
www.rekreacja-raszowka.pl

Restauracja HANOI
Gogotowice 47
59-323 Międzybóże
Tel. 724 060 681
www.ha-noi.com.pl

Stara Kuźnia
Klubo - Kawiarnia
Lubińska 93
59-335 Obora
Tel. 76 846 73 72

Miód Malinka Cukiernia
Szkłary Górne 62a
59-335 Lubin
www.miodmalinka.pl
tel. 696 665 087

Gmina Przemków

Przemków zajmuje obszar o powierzchni 10.804 ha, leży w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie polkowickim. W skład gminy wchodzi dziesięć wsi, 2 przysiółki oraz miasto Przemków. Gmina liczy 8555 tys. mieszkańców. Obszar administracyjny gminy i miasta w całości terytorialnie położony jest w obrębie Przemkowskiego Parku Krajobrazowego bądź jego otuliny.

Gmina posiada znaczne walory krajobrazowe. Obszar chronionego krajobrazu stanowi aż 83,4% powierzchni gminy, lasy pokrywają ok. 33,4% powierzchni. Z uwagi na krajobraz, bogate zasoby leśne oraz wysoki poziom czystości środowiska, cały obszar gminy został objęty ochroną Przemkowskiego Parku Krajobrazowego. Za jego atrakcyjnością przemawia również stosunkowo niewielka odległość od aglomeracji miejskich, urozmaicony krajobraz, występowanie zabytków kultury materialnej oraz powstająca baza sportowo-rekreacyjna.

Zabytki

- Kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny
- Cerkiew prawosławna św. Michała Archanioła
- Dawny pałacyk myśliwski

Najciekawsze zakątki

- Obszary chronione**
Przemkowski Park Krajobrazowy, którego łączna powierzchnia Parku zajmuje 22338 ha, z czego na gminę przypada 11226 ha, na terenie Gminy Gromadka znajduje się również 6881 ha otuliny parku. Obszar Parku jest zróżnicowany krajobrazowo i przestrzennie. Zachowały się tutaj unikalne w skali kraju zbiorowiska roślinne z gatunkami objętymi ścisłą ochroną, rzadkie gatunki ptaków oraz unikalne formy morfologiczne. Tereny parku obfitują w bogactwo fauny i flo-

▲ Przemkowskie bagno
fot. Krzysztof Szustka

Przemków Commune

Przemków commune is located in the area of 10 804 ha, it lies in the north-western part of the Lower Silesian province, in the polkowicki poviat. The commune consists of ten villages, 2 hamlets and the town Przemków. The commune counts 8 555 thousand inhabitants. Administration area of the commune and town is located within the Przemkowski Landscape Park or its protection zone.

The commune has significant landscape values. The protected landscape area constitutes 83.4% of the area of the commune; forests cover approx. 33.4% of the area. Due to the landscape, abundant forest resources and high level of the purity of the environment, the whole area of the commune was covered by the protection of the Przemkowski Landscape Park. Its attractiveness results also from its relatively small distance from the metropolitan areas, diversified landscape, existence of material culture monuments and developing sport and recreation facilities.

ry charakterystycznej dla nizinnych, zabagnionych obszarów Europy Środkowo-Wschodniej. W uroczyskach nietrudno natknąć się na borsuka, gronostaja lub wydrę, w trawach i wrzosach wypatrzeć można traszkę górską, żmiją zygzakowatą albo chrząszcza jelonka rogacza. Również zobaczyć można orła bielika, bociana czarnego lub czapłę siwą.

Obszar Specjalnej Ochrony „Stawy Przemkowskie” stanowi obszar ochrony ptaków, który obejmuje kompleksy stawów, fragmenty jesionowo-olszowych łąk oraz wilgotne łąki z kępami mierzwiowych zarośli. W okresie lęgowym spotkać można m.in. łabędzia krzykliwego, gęś gęgawę czy bielika. Obszar ten obejmuje rezerwat ornitologiczny „Stawy Przemkowskie” oraz użytek ekologiczny „Przemkowskie Bagno” o powierzchni 1.696,78 ha, który został utworzony w 1993 r. Chroni ekosystem z ginącymi gatunkami ptactwa wodno-błotnego oraz cennymi zbiorowiskami roślinnymi.

Obszar Specjalnej Ochrony „Bory Dolnośląskie” stanowi jeden z największych kompleksów leśnych Polski. Występują tu zwarte drzewostany sosnowe z ubogim podszyciem. W bardziej żyznych rejonach występują bory mieszane i lasy liściaste. W okresie lęgowym występuje tu m.in. bielik, bocian czarny, cietrzew, gtuśzec i sóweczka.

Obszar Specjalnej Ochrony Wrzosowisko Przemkowskie - Rozległe wrzosowisko na dawnym poligonie przemkowskim otoczone borami sosnowymi. Ponadto występują tu dobrze wykształcone wydmy śródlądowe i piaszczyska z typową dla takich siedlisk roślinnością. Pomimo niewielkiego zróżnicowania siedlisk i niewielkiego bogactwa gatunkowego, obszar bardzo istotny dla zachowania suchych wrzo-

sowisk występujących tu w postaci wielkopowierzchniowego płatu i skutecznie chronionych. Bunkry koto Wilkocina stanowią zimowisko nietoperzy - 3 gatunki.

Obszary Specjalnej Ochrony Jelonek Przemkowskie - Obszar stanowi należy do największych ostoi na Dolnym Śląsku populacji Jelonka rogacza (Luscanuscervus). Gatunek ten należy do największych chrząszczy w Polsce.

• **Rezerваты Przyrody**
Rezerwat przyrody „Stawy Przemkowskie” utworzony w 1984 r., składa się z 35 stawów o łącznej powierzchni 948 ha i około 75 ha łąk łąkowych. Obszar ten zamieszkuje ponad 150 gatunków ptaków, w tym większość wodno-błotnych.

Rezerwat przyrody „Łęgi Źródłkowe koto Przemkowa” to rezerwat florystyczny utworzony w 2002 r. Celem ochrony jest kompleks lasów łąkowych oraz grądów i olsów z dużą ilością źródeł, wysięków i gęstą siecią strumieni, będących siedliskiem roślin chronionych oraz rzadkich gatunków ptaków.

Buczyna Piotrowicka - utworzony został w celu „zachowania za względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych lasów grądowych, łąkowych i olsów z bogatą i unikalną florą”. Rezerwat łączy się z Rezerwatem Przyrody pod nazwą „Buczyna Szprotawska” znajdującego się na terenie województwa lubuskiego w Nadleśnictwie Szprotawa. Łączna powierzchnia rezerwatu wynosi 171,27 ha i jest w całości pod zarządem Nadleśnictwa Przemków.

Warto zobaczyć w okolicy

- Winnice Alvarium
- Kładka edukacyjna o dt. 1000 m na Przemkowskim Bagnie
- Wieżę widokową na Przemkowskim Bagnie
- Bunkry w Wilkocinie
- Pomnik przyrody „Dąb Chrobry”
- Ścieżka przyrodnicza „Stawy Przemkowskie”
- Dolnośląskie Święto Miodu i Wina (wrzesień)
- Zabytkowy kościół w Pogorzeliškach
- Wrzosową GeoTrasę Rowerową
- Wydmy w Wilkocinie

Aktywna turystyka

• Szlaki turystyczne

Szlak zabytków – pieszy, kolor żółty, długość szlaku 24 km, przebieg: Przemków – Wilkocin – Wysoka – Jakubowo Lubińskie – Pogorzeliška – Nowy Dwór.

Szlak czerwony – pieszy, długość szlaku 75 km, przebieg: Przemków – Piotrowice – dawna wieś Pogorzele – dawna wieś Studzianki – Borówki – Gromadka – Wierzbowa – Pasternik – Chocianów – Przemków.

Szlak Rowerowy Borowika – rowerowy, kolor czerwony. Przebieg: Przemków – Piotrowice – Leszno Górne – Wierzbowa. Długość: 35 km.

Szlak Rowerowy Niebieski – przebieg: Przemków – Piotrowice – Borówki – Gromadka – Wierzbowa – Pasternik – Chocianów – Przemków, długość szlaku: 71 km.

Szlak Rowerowy Żółty - przebieg: Przemków – Łęże – Ostaszów – Gaworzyce – Koźlice – Radwanice – Krępa – Ostaszów – Przemków, długość szlaku:

37 km.

Ścieżka historyczno-przyrodnicza prezentuje 14 obiektów architektury m.in. Kościół Parafialny, Cerkiew Prawosławną, czy też Dom Wczasów Dziecięcych oraz zabytkowy Park Miejski i rezerwat „Łęgi Źródłkowe koto Przemkowa”. Ścieżka uwzględnia kontekst historyczny, przyrodniczy i krajobrazowy oraz promuje wielokulturową historię miasta. Oznaczona jest zielonym listkiem, jej długość wynosi ok. 6,5 km, czas przemarszu ok. 3 godzin.

Ścieżka „Stawy Przemkowskie – wyprawa do ptasięgo rajy” - o długości ok. 16 km, oznakowana jest kolorem niebieskim. Prezentuje ekosystemy wodno-błotne i umożliwia poznanie gospodarczego wykorzystania stawów. Prowadzi nie tylko groblami pomiędzy stawami, ale również po alejach i szpalerach drzew liściastych. Stawy są jedną z najcenniejszych ostoi ptactwa wodno – błotnego na Dolnym Śląsku. Wstęp tylko z przewodnikiem.

Ścieżka „Lasy okolic Przemkowa” jest oznakowana kolorem zielonym. Umożliwia poznanie ekosystemów lasów liściastych i borów. Niewątpliwą atrakcją ścieżki stanowią śródwydymowe torfowiska oraz krajobraz wydm śródlądowych z unikalnymi na skalę krajową wrzosowiskami. Wiedzie przez rezerwat „Łęgi Źródłkowe koto Przemkowa” w zabytkowym Parku Miejskim w Przemkowie, skąd poprzez bór sosnowy dociera do granic rezerwatu przyrody „Buczyna Piotrowicka” i do dębu „Chrobry” w Piotrowicach. Jest to ponad 750 letni pomnik przyrody, którego rozpiętość korony wynosi około 16 m, wysokość 28 m, a objętość to ok. 90 m³ i jest największa wśród dębów polskich. Dąb był kilkakrotnie podpalany ale zawsze w porę gaszony. Ostatni, bardzo poważny pożar, miał miejsce 18 listopada 2014 r, drzewo walczyło o przetrwanie „na żywej części konarów dębu rozwijają się liście, co pozwala z nadzieją mówić przetrwaniu drzewa”.

Ruchome Wydmy Śródlądowe: długość 6 km; tematyka: ekosystemy borów i zimowisko nietoperzy.

• Quest

Tropami dzikich zwierząt w Ostaszowie, Śladami właścicieli Przemkowa

• Geocaching

38 geoskrytki, np. Wrzosowa GeoTrasa Rowerowa, Łastiwoczek, Hotel TB W Dechę, Przemkowskie Park Krajobrazowy, Przemkowskie Bagno, Owca wrzosówka, i inne.

Oferta Edukacyjna na Wsi – Wioski tematyczne

OSTASZÓW – WIOSKA W DECHĘ

Naszemu gościom oferujemy zajęcia edukacyjne w Obozowisku Rycerskim oraz Wiosce Indiańskiej, zwiedzanie Ośrodka Edukacji Przyrodniczej a także duży teren dookoła Gospodarstwa do spacerów i rekreacji, wiaty biesiadne z wieżą widokową na okolicę oraz terenem rekreacyjnym, zagrody ze zwierzętami. Wszystkie posiłki przygotowywane są według tradycyjnych receptur, prowadzona jest również kuchnia myśliwska.

Obozowisko rycerskie

Odwiedzając obozowisko poznasz smak wieków średnich, czas dwóch kontrastów: kultury dworskiej, rycerskiej i kultury plebejskiej, pełnej przesądów, wiary w gusta i czary. W programie proponujemy: zapoznanie się z ekwipunkiem rycerskim (zbrojownia), zwiedzanie chatki czarownicy, katownia – dawne narzędzia kar i tortur, średniowieczne maszyny wojenne, wystuchanie opowieści i legend, strzelanie z łuku, rycerski tor przeszkód – mini turniej rycerski, przeciąganie liny, uczta przy ognisku z kiełbaskami, przywiezionymi przez uczestników, sklepik z pamiątkami.

Wioska indiańska – Wokini

W programie oprócz zwiedzania skansenu z przewodnikiem, który opowie o życiu i kulturze Indian, proponujemy: – indiański tor przeszkód – malowanie twarzy – strzelanie z łuku – indiańskie pieśni i tańce – potów rybek – wyścigi węży – rzut włócznią/rzutkami – pieczenie przywiezionych przez siebie kiełbasek – sklepik z pamiątkami – makiety prezentujące życie Indian – indiański placyk zabaw – indiańskie totemy – zwiedzanie mini zoo.

Mini zoo i ośrodek edukacji przyrodniczo-łowieckiej

Na terenie gospodarstwa agroturystycznego „Amazonka” mogą Państwo poczuć się nie tylko jak przemieszczeni w sam środek amerykańskiej prerii czy do średniowiecznego obozowiska. Tylko u nas macie Państwo możliwość odwiedzenia afrykańskiego safari, Alaski, Kanady czy nawet mroźnej Syberii. W naszych zbiorach znajduje się blisko 200 gatunków zwierząt. Znajduje się tu również Mini-Zoo, w którym można zobaczyć wiele żywych gatunków zwierząt

i ptactwa.
Ostaszów, tel. 500 256 961

Ekomuzeum

Piernikowy Świat Wandzi - tradycja rodzinna - pierniki miodem pachnące.

Piernikowy Świat Wandzi to niepowtarzalna okazja do poznania tajemnicy wypieku miodowych pierniczków z Przemkowa, których wytwarzanie jest tradycją rodzinną kulturowaną od lat. Warsztaty prowadzone są zarówno dla grup zorganizowanych jak i indywidualnych turystów z rodzinami.

Oferta Ekomuzeum:(zajęcia na terenie Zagrody lub wyjazdowe w placówce szkolnej)

- warsztaty zdobienia i dekorowania pierników „Maty Cukiernik” – wzory bajkowe
- degustacja Miodowych Pierników z Przemkowa wpisanych na Listę Produktów Tradycyjnych przy Ministerstwie Rolnictwa
- pogadanka o tradycji wypieku pierników w Polsce i Europie
- Galeria Piernika – pierniki na każdą okazję i setki ich wzorów
- Dyplom „Małego Cukiernika”

Osiedle Głogowskie 57, 59-170 Przemków
tel. 663 811 397

www.wioski.wrzosowakraina.pl

▲ Wioska indiańska – Wokini
fot. Krzysztof Szustka

Pasieka Majaw Krępie

Pasieka MAJA to przedstawienie bogatych, wielowiekowych tradycji pszczelarskich regionu wschodniej części Borów Dolnośląskich. To również miejsce, gdzie można skorzystać z apiterapii oraz wziąć udział w warsztatach z odlewania figurek-świeczek z wosku pszczelego. Oferta:

- Gawęda pszczelarska z Mistrzem Pszczelarstwa
- Warsztaty odlewania świec i figur woskowych
- Wykład na temat roli pszczół w życiu człowieka
- Zwiedzanie skansenu pszczelarskiego (barcie, ule, wirówki itp.)
- Apiterapia – oddychanie powietrzem ze środowiska ula

Krępa 2, 59-170 Przemków
tel. 76 831 92 30, www.pasiekamaja.pl

Pracownia Tkacka „Szara Przysiał”

Krępa 49, 59-170 Przemków, kom. 696 016 166
leokadia.adamowicz@wp.pl

Zagroda edukacyjna

Świerkowe Zacisze”

Znajduje się w Jakubowie Lubińskim, malowniczo położonej wsi w Borach Dolnośląskich, na spotkania z okruczem tradycji. Dorostym przypominamy, jak życie wyglądało 50-100 lat temu i przywołujemy ich wspomnienia, zaś młodszym pokazujemy jak wyglądało życie ich dziadków.

Baza gastronomiczna i noclegowa

„Amazonka” Gospodarstwo Agroturystyczne

Ostaszów 2
59-170 Przemków
tel. 501 176 411 – Karolina
Miejsca noclegowe: 15

Gospodarstwo agroturystyczne „Amazonka” zaprasza do spędzania wolnego czasu na swoim terenie. Wśród atrakcji znaleźć można m.in.: wieżę widokową, z której zaobserwować można część rezerwatu ornitologicznego „Stawy Przemkowskie”; pole biwako-

we. Gospodarstwo może dla Państwa zorganizować przejażdżki bryczką, zaprzężoną we własne konie fiordzkie. Dla dzieci z pewnością wspaniałą atrakcją będzie wizyta w naszym mini-zoo oraz ptaszarni, w których spotkają Państwo upartego ośła, tańczącego strusia, małe kucyki, dumne pawie, wesoło skaczące kozy i ciekawskie gęsi. Z wieży widokowej wypatrzeć można stada naszych jeleni i muflonów. W gorące dni polecamy

ochłodę nad naszymi stawami i wodospadami, nad którymi wznoszą się urokliwe drewniane mostki, pod którymi z pewnością przepłyną przywitać się z Państwem liny, karpie czy karpasie, a przy odrobinie szczęścia pojawi się być może sam szczupak.

Łowisko Komercyjne –Edukacja Wędkarska Krzysztof Majewski
Łężce, 59-170 Przemków
tel. 606 702 515

Oferta pobytowa dla grup szkolnych i przed-szkolnych

PAKIET GOSPODYNI

- warsztaty kulinarne „Jak powstaje masto?”
- wizyta w skansenie maszyn i urządzeń rolniczych
- pogadanka edukacyjna
- prezentacja działania wybranych urządzeń rolniczych
- pokaz dawnego sprzętu gospodarstwa domowego
- degustacja wyrobów gospodyni w formie poczęstunku

PAKIET GOSPODARZA

- warsztaty kulinarne „Jak powstaje masto?”
- wizyta w skansenie maszyn i urządzeń rolniczych
- pogadanka edukacyjna
- pokaz dawnego sprzętu gospodarstwa domowego
- warsztaty kulinarne „Domowe wypieki”
- degustacja wyrobów gospodyni w formie poczęstunku
- gra terenowa „Z życia gospodarza”
- „Turniej u Gospodarza” gry i zabawy na świeżym powietrzu

POZNAJEMY NASZE ZBOŻA

- zwiedzanie skansenu maszyn i urządzeń rolniczych oraz dawnej chaty wiejskiej
- zwrócenie szczególnej uwagi na maszyny i urzą-

dzenia związane ze zbożem

- rozpoznawanie zbóż i ziaren a także ich produktów
- tworzenie kompozycji z ziaren
- drobny poczęstunek wyrobami gospodyni

WARSZTATY MIOTLARSKIE

- zwiedzanie skansenu maszyn i urządzeń rolniczych oraz dawnej chaty wiejskiej
- historia wytwarzania miotł oraz legendy z nią związane
- warsztaty robienia miniatury miotły z brzozy i żarnowca
- drobny poczęstunek wyrobami gospodyni

AKTYWNY WYPOCZYNEK

- korzystanie z placu zabaw
- boisko do siatkówki i badmintonu
- ścieżka sprawności fizycznej
- koszykówka, tenis stołowy, miejsce do rysowania kredą (gry w klasy, chłopa itp.), guma do grania, różnorodne piłki, skakanki, hula hop, gry planszowe, huśtawki
- ścieżka edukacyjna przez las – zwierzęta, które znamy
- przygotowane miejsce na ognisko

Agroturystyka „Świerkowe Zacisze” – Kiziuk Zofia
Jakubowo Lubińskie 60 b, 59 -170 Przemków
tel. 664 946 680, e-mail: kiziukz@wp.pl
www.swierkovezacisze.com.pl

Dom Wczasów Dziecięcych

ul. Leśna Góra 1
59-170 Przemków
tel. 76 83 20 613
pzpoprzemkow@wp.pl
www.dwdzprzemkow.pl

„Zajazd przy Chrobrym”

Piotrowice 36
59-170 Przemków
tel. 76 831 07 11

Oferta: Łowisko Komercyjne – edukacyjne zajęcia wędkarskie dla dzieci i młodzieży, organizacja zawodów wędkarskich, organizacja imprez integracyjnych, ryby żywe i wędzone.

Zajazd „Zacisze Domowe”

Głogowska 28C, Przemków
tel. 661 872 035
Fb: @zaciszedom
Godz. otwarcia:
pn – pt 10.00 – 21.00,
sb – niedz 10.00 – 0.00
Liczba miejsc: 40

Miasto Chojnów

Chojnów położony jest w województwie dolnośląskim, w powiecie legnickim, 18 km na południe od Chocianowa, w którym mieści się siedziba LGD „Wrzosowa Kraina”. Leży na pograniczu Pogórza Kaczawskiego i Niżu Śląskiego w dolinie rzeki Skory – doływu Czarnej Wody (dorzecze Kaczawy). Od północy graniczy z obszarem dawnych rozległych Borów Dolnośląskich. Miasto (o obszarze 5,32 km z liczbą ludności niespełna 14 tysięcy) graniczy z gminą wiejską Chojnów i ma dobre połączenie z większymi miastami dzięki nowoczesnej linii kolejowej i bliskości autostrady A-4 – Legnica, Złotoryja - 18 km, Bolesławiec - 26 km, Lubin – 30 km, Wrocław – 90 km.

Zabytki

- Zamek Piastowski
- Kościół pw. św. ap. Piotra i Pawła
- Kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP
- Baszta Tkaczy
- Dom Schramma
- Park o charakterze plantów miejskich XIX w.

Warto zobaczyć w okolicy

- Muzeum Regionalne w Chojnowie
- Park Piastowski
- Malowniczy Rynek

► Kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP

The town Chojnów

The town Chojnów is located in the Lower Silesian province, in the legnicki powiat, 18 km to the south from Chocianów, where the seat of the Local Action Group 'the Heather Land' is located. It lies on the border of the Kaczawskie Foothills and the Silesian Lowlands in the valley of the Skora river – the tributary of the Czarna Woda river (the Kaczawa basin). From the north it borders on the area of former, vast Lower Silesian Forests.

The town (of the area of 5.32 km² with the population of almost 14 thousand) borders with the rural commune Chojnów and has a good connection with larger cities due to modern railway line and the proximity of the A-4 highway – Legnica, Złotoryja - 18 km, Bolesławiec - 26 km, Lubin – 30 km, Wrocław – 90 km.

Aktywna turystyka

• Geocaching

5 geoskrytek, np. Mury Miejskie w Chojnowie, Kościół pw. Św. Piotra i Pawła, Grzybek, Wieża ciśnień, Wiadukt kolejowy.

▼ Wieża ciśnień w Chojnowie
fot. Proxart

▲ Kościół pw. św. ap. Piotra i Pawła, Baszta Tkaczy
fot. Proxart

Baza gastronomiczna i noclegowa

PAŁACYK – restauracja, hotel, dom weselny
ul. Wincentego Witosa 7
59-225 Chojnow

**Piccolo Mondo Pizzeria
Julita Socińska**
59-225 Chojnow
ul. Rynek 3 b

Czapski Janusz Bar
59-225 Chojnow
ul. Kolejowa 28

Restauracja „Niezły Młyn”
ul. Chmielna 3
59-225 Chojnow
www.niezly-mlyn.pl
tel. 536 297 479
godz. otwarcia:
pn. - sb. 12.00 – 22.00
niedz. 12.00 – 21.00
liczba miejsc: 50

Restauracja „POD JELENIEM”
ul. Legnicka 27
59-225 Chojnow
tel. 76 819 64 32

Duszka Kawiarnia
59-225 Chojnow
ul. Królowej Jadwigi 4

**Palczak Franciszek
i Arkadiusz S.C.
Cukiernictwo**
59-225 Chojnow
ul. Legnicka 17

**Max. Hotel, restauracja.
Suszyński R.**
59-225 Chojnow
ul. Katedralna 2

**Mini Bar
Władysław Ostropolski**
59-225 Chojnow
ul. Kilińskiego 24

Die Stadt Chojnow

Die Stadt Chojnow (dt. Haynau) liegt in der Woiwodschaft Niederschlesien, im Kreis Liegnitz, 18 km südlich von Chocianów, wo sich der Sitz der Lokalen Aktionsgruppe „Heideland“ befindet. Sie liegt an der Grenze des Bober-Katzbach-Vorgebirges und des Schlesischen Tieflands, im Tal des Flusses Schnelle Deichsa – eines Nebenflusses des Schwarzwassers (Einzugsgebiet des Flusses Katzbach). Von Norden grenzt sie an das Gebiet der alten weitläufigen Niederschlesischen Wälder.

Die Stadt (mit einer Fläche von 5,32 km² und einer Einwohnerzahl von fast 14 Tsd.) grenzt an die ländliche Gemeinde Chojnow und hat eine gute Verbindung mit größeren Städten dank einer modernen Bahnlinie und der Nähe der Autobahn A-4 – Liegnitz, Złotoryja (dt. Goldberg in Schlesien) – 18 km, Bolestawiec – 26 km, Lubin (dt. Lüben) – 30 km, Breslau – 90 km.

Gmina Kunice

Gmina Kunice położona jest w centralnej części powiatu legnickiego oraz województwa dolnośląskiego zajmując powierzchnię 9 279 ha (92,7 km²). W granicach gminy z znajduje się 13 sołectw: Kunice, Grzybiany, Ziemnice, Rosochata, Jaśkowice Legnickie, Golanka Górna, Spalona, Szczytniki małe, Szczytniki Nad Kaczawą, Bieniowice, Pątnów Legnicki, Miłogostowice, Piotrówek. W północnej części Gminy znajdują się duże kompleksy leśne stanowiące południową granicę Borów Dolnośląskich .Kunice położone są również częściowo na obszarze Pojezierza Legnickiego , które stanowi grupę jezior południowych. Największym z nich jest jezioro Kunice (95ha powierzchni)nad którym usytuowana jest miejscowość o tej samej nazwie . Na terenie gminy występuje również jezioro Jaśkowskie (zajmuje obszar 24ha). Jezioro to jest głównie wykorzystywane przez wędkarzy . Od strony południowej gmina graniczy natomiast z jeziorem Koskowskim, na którym występują największe na Dolnym Śląsku trzcinowiska, będące łęgowskim ok. 27 gatunków ptaków wodno błotnych.

Zabytki

- Kościół filialny w Spalonejz amboną pochodzącą z 1584 r i krzyżem pokutnym z 1607 r.,
- Kościół filialny w Grzybianach z odstonejnymi w 1978 r. freskami z połowy XIV i końca XV wieku,
- Kościół parafialny w Rosochatej z XVII

Najciekawsze zakątki

Torfowisko Kunickie w skład torfowiska wchodzą obszary leśne i zabagnione. Jest to obszar o powierzchni 11,83 ha. W latach 1923-1945 obszar ten miał status ścisłego rezerwatu , w chwili obecnej prowadzone są prace nad ponownym objęciem terenu ścisłą ochroną i stworzenie rezerwatu „Bagno Kunickie”.

Błyszcz i Ponikwa są to rezerwaty obejmujące fragmenty lasu liściastego na północ od Pątnowa.

▲ Jezioro Kunickie
fot. Proxart

Kunice Commune

Kunice commune is located in the central part of the legnicki powiat and the Lower Silesian province, with the area of 9 279 ha (92.7 km²). In the northern part of the Commune, there are located large forest complexes constituting the southern border of the Lower Silesian Forests. Kunice is also located partly in the territory of the Legnickie lake region, constituting a group of southern lakes.

The largest of them is the Kunice lake (the area of 95 ha), over which there is located the town of the same name. In the territory of the commune exists also the Jaśkowskie lake (with the area of 24 ha). The lake is mainly used by anglers. From the southern side, the commune borders with the Koskowskie lake, where exist the largest reed stands in the Lower Silesia, being the dens for approx. 27 species of water and marsh birds.

Torfowisko Szczytnik jest to użytek ekologiczny zajmujący powierzchnię 6,73ha. Wykazuje ono duże wahania wód, znajduje się tu bogata roślinność bagienna i torfowisk przejściowych, w tym bardzo rzadko występująca turzycza.

Obszar Natura 2000 Pątnów Legnicki obszar o powierzchni 837,80 ha położony w gminie Kunice, Miłkowie.

Jeziro Kunickie zajmuje obszar 95 ha. Jego najgłębsze miejsce to 7 m. Na terenach przy południowym brzegu jeziora powstały miejsca wypoczynku zajmujące obszar 6 ha. Walory krajobrazowe, dobre położenie oraz dojazd do jeziora Kunickiego sprawiają, że jest to miejsce stanowiące dużą atrakcję turystyczną zarówno dla mieszkańców jak i turystów. Można tam wypożyczyć sprzęt wodny tj. (żaglówkę, kajak, deskę surfingową czy łódź motorową) oraz kąpać się na strzeżonym kąpielisku ośrodka WOPR Kunice. Ośrodek Szkoleniowo - Wypoczynkowy „Posejdon”- własność PTTK oddział przy Hucie Miedzi „Legnica” posiada przystań żeglarską ze sprzętem wodnym, 5 murowanych domków, pole campingowe i własny parking. Liga Obrony Kraju i Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe również posiadają bazę noclegową, prowadzą szkolenia ratowników, płetwonurków i kursy żeglarskie. Wzdłuż południowego brzegu jeziora funkcjonują bufety i jadalnie. Jezioro Kunickie jest również atrakcyjnym łowiskiem dla wędkarzy, a na jego wschodnich brzegach nie brak spokojnych i zacisznych stanowisk dla amatorów.

▲ Jezioro Kunickie
fot. Proxart

Die Gemeinde Kunice

Die Gemeinde Kunice liegt im zentralen Teil des Kreises Legnica und der Woiwodschaft Niederschlesien und nimmt eine Fläche von 9279 ha (92,7 km²) ein. In nördlichen Teil der Gemeinde befinden sich große Waldkomplexe, welche die südliche Grenze der Niederschlesischen Wälder bilden.

Die Gemeinde liegt teilweise auf dem Gebiet der Liegnitzer Seenplatte. Der größte See ist der Kunitzer See (95 ha Fläche) über dem eine Ortschaft mit demselben Namen situiert ist. Auf dem Gebiet der Gemeinde liegt auch der Jeschkendorfer See (24 ha Fläche). Dieser See wird vorwiegend von Anglern genutzt. Von Süden grenzt die Gemeinde an den Koischwitzer See, an dem die größten Schilfgürtel Niederschlesiens sind, die eine Brutstätte von ca. 27 Wasservogelarten bilden.

Aktywna Turystyka

• Szklaki turystyczne

Szlak tatarski

Szlak Cystersów - wytyczony został z inicjatywy Rady Europy w celu popularyzacji znaczenia i roli kulturowej spuścizny zakonu cystersów na obszarze całej Europy. Odcinek tego szlaku na terenie gminy Kunice wyznaczony jest przez miejscowości Golanka Górna - Spalona - Kunice.

Szlak dookoła Legnicy. jest trasą spacerową (wyznaczona żółtymi znakami), podzieloną na sześć jednolitych tras - propozycji wycieczkowych, z których trzy prowadzą przez wioski należące do gminy Kunice.

„Szlak Via Regia” -biała muszla prowadzi do Legnicy, żółta muszla prowadzi do Legnickiego Pola.

• Geocaching:

40 geoskrytek, np. A jak Atrybuty, [TOL] Leśny ludek, [TOL] Grzybobranie, [TOL] Kościół św. Zofii, SPL - Spacer po lesie.

▲ Jezioro Kunickie
fot. Proxart

► Jezioro Kunickie
fot. Proxart

Baza gastronomiczna i noclegowa

Ośrodek Szkoleniowo -Wypoczynkowy Posejdon w Kunicach
ul. Stłoneczna 1C
59-216 Kunice
tel. 76 857 54 76

Ośrodek Wypoczynkowy Skibińscy
ul. Stłoneczna 3
59-216 Kunice
tel. 516 787 397

Smażalnia Ryb Kunice
ul. Stłoneczna 3
59-216 Kunice
tel. 516 787 397

Motel Zajazd Kunice
ul. Czarna 5
59-216 Kunice
Tel.: 76 857 57 00
www: www.motelzajazd.pl
tel. +48 76 857 57 00
tel. +48 601 799 543

Pensjonat Arkadia
Mtyńska 17
59-216 Kunice
tel. 692 758 886

Gmina Miłkowice

Gmina Miłkowice położona jest na Równinie Legnickiej, w środkowej części województwa dolnośląskiego, w południowo zachodniej części Polski, między Legnicą i Chojnowem. Gmina Miłkowice jest gminą wiejską, wchodzącą w skład powiatu legnickiego. Powierzchnia gminy wynosi 86,4 km², składa się na nią 16 miejscowości: Bobrów, Dobrzejów, Głuchowice, Goślinów, Gniewomirowice, Grzymalin, Jakuszów, Jezierzany, Kochlice, Lipce, Miłkowice, Pątnówek, Rzeszotary, Siedliska, Studnica i Ulesie. Główna rzeka gminy jest Czarna Woda, która jest ciekim III rzędu, lewobrzeżnym dopływem Kaczawy. Długość jej wynosi 48km, uchodzi do Kaczawy w km 22,2. jej biegu. Czarna Woda i jej dopływ Brochotka zbierają wody z wielu bezimiennych cieków wodnych gminy. Brochotka charakteryzuje się niewielkimi przepływami, nie ma wpływu na kształtowanie się wodostanów Czarnej Wody. Rzeka Skora jest ciekim IV rzędu, prawobrzeżnym dopływem Czarnej Wody. Powierzchnia jej dorzecza wynosi 278,1 km², a całkowita długość rzeki 48,6 km. Źródła jej znajdują się napotudnie od Proboszczowa w Górach Kaczawskich.

Zabytki

- Ruiny wczesnośredniowiecznego grodziszcza w Dobrzejowie
- Dziesięć kamiennych krzyży pokutnych zlokalizowanych przy drodze Miłkowice-Legnica. Krzyże pochodzą ze średniowiecza, a wystawiane zostały przez skruszonych winowajców w miejscach popełnienia zbrodni.
- Pałace: w Jakuszowie, Lipcach i Pątnówku.

- Dworzec kolejowy w Miłkowicach.
- Kolumna Łez w Ulesiu, przy wjeździe do wsi od strony Lipiec. Monument został wystawiony przez legnicko-brzeskiego księcia Jerzego III w 1664 roku.
- Gotycki kościół z 1500 r w Ulesiu początkowo pod wezwaniem św. Mikołaja, a obecnie Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny.

▲ Miłkowice – Wioska Kolejarzy
fot. Krzysztof Szustka

Miłkowice Commune

Miłkowice commune is located on the Legnicka Lowland, in the central part of the Lower Silesian province, in the south-western part of Poland, between Legnica and Chojnów. Miłkowice commune is a rural commune of the area of 86.4 km². The main river of the commune is Czarna Woda, which is the third-order stream, the left-bank tributary of the Kaczawa river. Its length is 48 km; it debouches to Kaczawa in 22.2 km of its course.

Czarna Woda and its tributary Brochotka take water from multiple no-name watercourses of the commune. Brochotka is characterized by small flows, it does not affect the shape of the water levels of Czarna Woda. The Skora river is forth-order stream, the right-bank tributary of Czarna Woda. The area of its basin is 278.1 km² and total length of the river is 48.6 km. Its springs are located to the south from Proboszczowo in the Kaczawskie Mountains.

Warto zobaczyć w okolicy

- Izbę Pamięci „Kolejarz”
- Ogólnopolski Bieg Kolejarzy „Kolej na Bieg” (VI)
- Skwerek Kolejarza
- Ścieżka edukacyjna „Stoi na stacji”

Aktywna turystyka

• Szlaki turystyczne

żółty szlak PTTK - „Szlak Dookoła Legnicy” odcinek II Raszków – Kochlice – Głuchowice – Grzymalin – Miłkowice – Jakuszów – Jezierzany (12 km)

żółty szlak PTTK - Szlak Dookoła Legnicy - odcinek III Jezierzany - Ulesie - Lipce - Czerwony Kościół - Pawtówce Małe (9 km);

„Ścieżka dydaktyczna „Bitwa pod Pątnowem Legnickim 15 sierpnia 1760 rok”.

Ścieżka dydaktyczna wraz z miejscem wypoczynku i rekreacji zlokalizowana jest we wsi Pątnów Legnicki przy świetlicy wiejskiej i placu zabaw. Teren miejscowości przylega do rezerwatów przyrody „Błyszcz” i „Ponikwa” oraz Obszaru Natura 2000. W ramach zadania wybudowano zadaszoną altanę drewnianą rekreacyjną z ławami i stołem oraz utwardzonym podłożem i chodnikami. Ustawiono ławki, stojak na rowery, kosze na śmieci oraz 3 tablice informacyjne z grafiką opisujące historię wydarzenia i przebieg

bitwy pod Pątnowem Legnickim, odbywającej się w czasie wojny siedmioletniej pomiędzy wojskami pruskimi pod dowództwem króla Fryderyka II a wojskami austriackimi dowodzonymi przez feldmarszałka Leopolda von Dauna. Tablice wykonano w wersji polskiej i niemieckiej. W przyszłości planujemy dalszy rozwój ścieżki dydaktycznej i przedłużenie jej do miejsca bitwy oraz postawienie pomnika upamiętniającego bitwę.

• **Quest** „Szlakiem kolejarzy”, „Kolumna Łez w Ulesiu”

• Geocaching

37 geoskrytek, np. Szlakiem Kolejarzy, PWGL - 1634, PWGL - Ujęcie wody, Kolumna Łez, Kościół w Ulesiu, Głuchowice – borowik, Głuchowice – sowa, Głuchowice – orzeł, Skrzydlata czytelnia i inne.

▲ Miłkowice – Wioska Kolejarzy
fot. Archiwum WK

Die Gemeinde Miłkowice

Die Gemeinde Miłkowice (dt. Arnsdorf) liegt in der Liegnitzer Ebene, im mittleren Teil der Woiwodschaft Niederschlesien, im südwestlichen Gebiet Polens, zwischen Liegnitz und Chojnów. Die Gemeinde Miłkowice ist eine ländliche Gemeinde mit einer Fläche von 86,4 km². Der Hauptfluss der Gemeinde ist der Schwarzwasser-Fluss, der ein Strang der Ordnung 3 und linker Zufluss des Katzbaches ist. Seine Länge beträgt 48 km und er mündet in den Katzbach bei Kilometer 22,2 seines Laufes. Das Schwarzwasser und sein Zufluss Brocke sammeln Wasser aus vielen namenlosen fließenden Gewässern der Gemeinde. Brocke hat einen geringen Durchfluss und keinen Einfluss auf die Wasserstände des Schwarzwassers. Der Fluss Schnelle Deichsa ist ein Strang der Ordnung 4 und rechter Nebenfluss des Schwarzwassers. Sein Einzugsgebiet ist 278,1 km² groß und seine Gesamtlänge beträgt 48,6 km. Seine Quellen befinden sich südlich von Proboszczów (dt. Probsthain) im Bober-Katzbach-Gebirge.

Ekomuzea i Wioski tematyczne

MIŁKOWICE – WIOSKA KOLEJARZY

Małownicza miejscowość znana jako węzeł kolejowy, położona na trasie kolejowej Legnica – Bolesławiec. Od lat znaczna część mieszkańców pracuje na kolei i tradycje kolejarzy są tu mocno pielęgnowane.

Oferta dla grup szkolnych i przedszkolnych

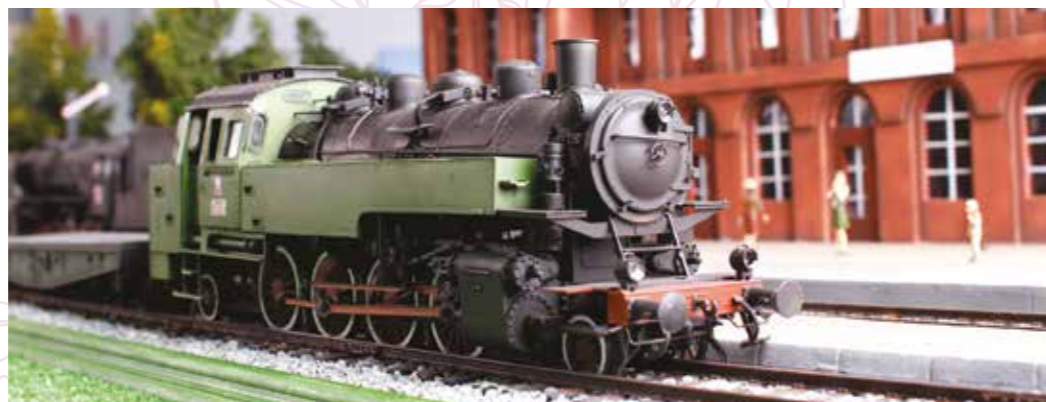
- Pogadanka edukacyjna „Z życia Kolejarza”
- Warsztaty artystyczne „Stuka, turkocze i puka”
- Wizyta w Izbie Pamięci „Kolejarz”
- Gra terenowa „Szlakiem kolejarzy”
- Stylizowana sesja fotograficzna „Kolejowo Foto”
- Olimpiada wagoników – gry i zabawy integracyjne
- Przejazdźka ręczną drezyną – od maja 2018 roku

Kontakt:

Stowarzyszenie „KOLEJARZ”
Miłkowice, ul. Wojska Polskiego 77
Tel. 76 887 12 22 lub 668 676 332
gokis@ugmilkowice.net
www.wioska-kolejarzy.pl

▲ Miłkowice – Wioska Kolejarzy

► Miłkowice Wioska Kolejarzy
fot. Krzysztof Szustka

Baza gastronomiczna i noclegowa

Pensjonat Pod Kasztanami

Miła 29
59-222 Kochlice
koto Legnicy
tel. 500 022 764

Noclegi Kochlice

ul. Lubińska 21
59-222 Kochlice
tel. 609 297 773
fax. 76 857 02 45
e-mail: motel@kochlice.pl

Agroturystyka u Zosi

ul. Lubińska 29
59-222 Kochlice
tel. 509 784 104

Restauracja HANOI

Lubińska 1,
59-222 Kochlice
tel. 880 720 624

Kawiarnia u Piotra

II Armii Wojska Polskiego 89
59-222 Miłkowice
tel. 696 027 437
76 887 13 14

Nad Rozlewiskiem

Grzymalin 1
59-222 Grzymalin
tel. 625 425 427

▲ Zachód słońca - Stawy Przemkowskie
fot. Lucja Zawadzki

▲ Pszczola - wrzos
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Niestrzep glogowiec
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Wrzosiec
fot. Andrzej Ruszlewicz

▲ Jelonek rogacz
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Chrząszcz - Ściga purpurowa
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Sarna - kozioł
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Bocian biały
fot. Krzysztof Szustka

▲ Pliszka żółta
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Stawy Przemkowskie
fot. Lucjan Zawadzki

▲ Norka amerykańska
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Biegus zmienny
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Lipa
fot. Krzysztof Szustka

▲ Suseł moregowany
fot. Krzysztof Sztaba

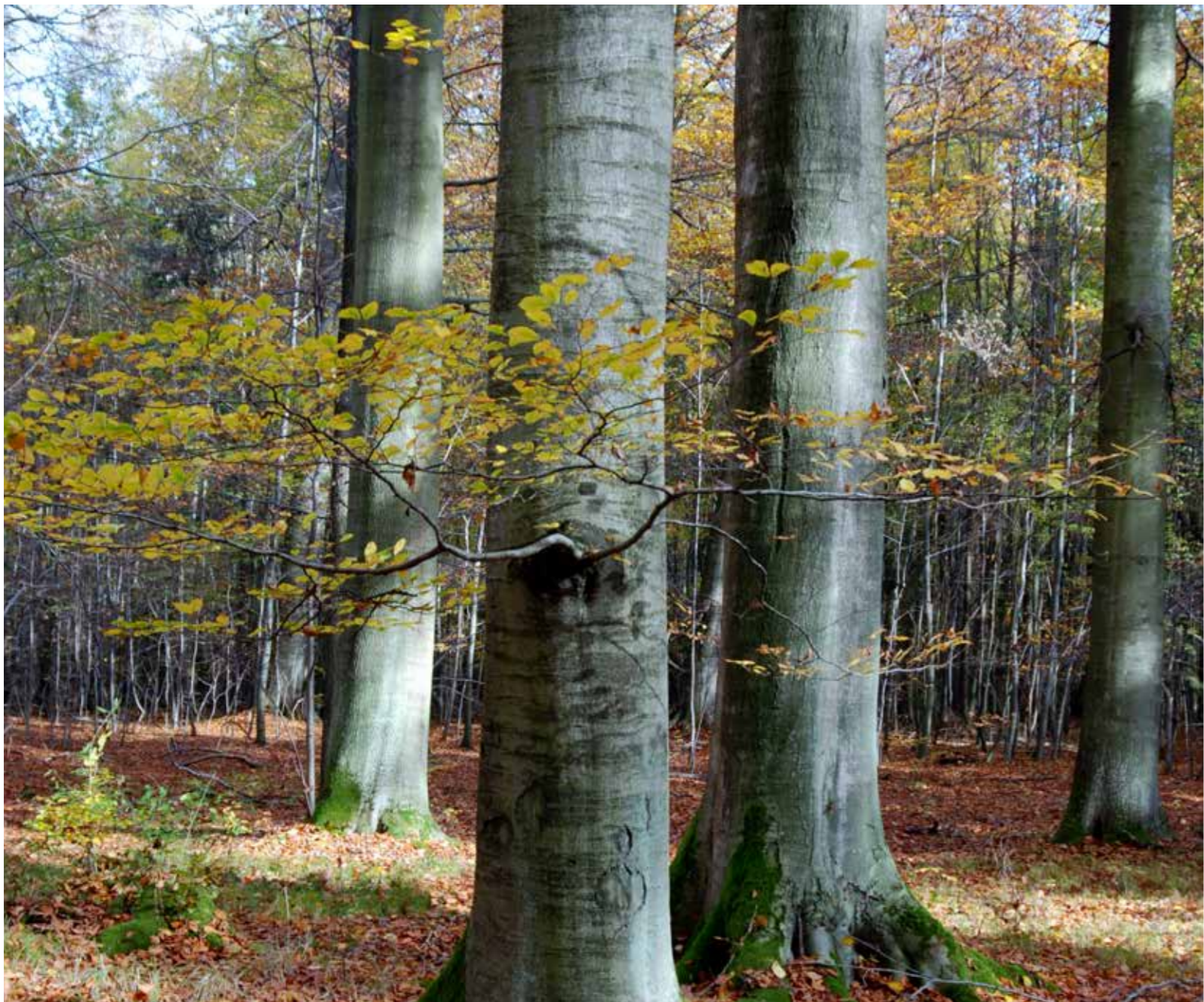
▲ Bory Dolnośląskie
fot. Krzysztof Sztaba

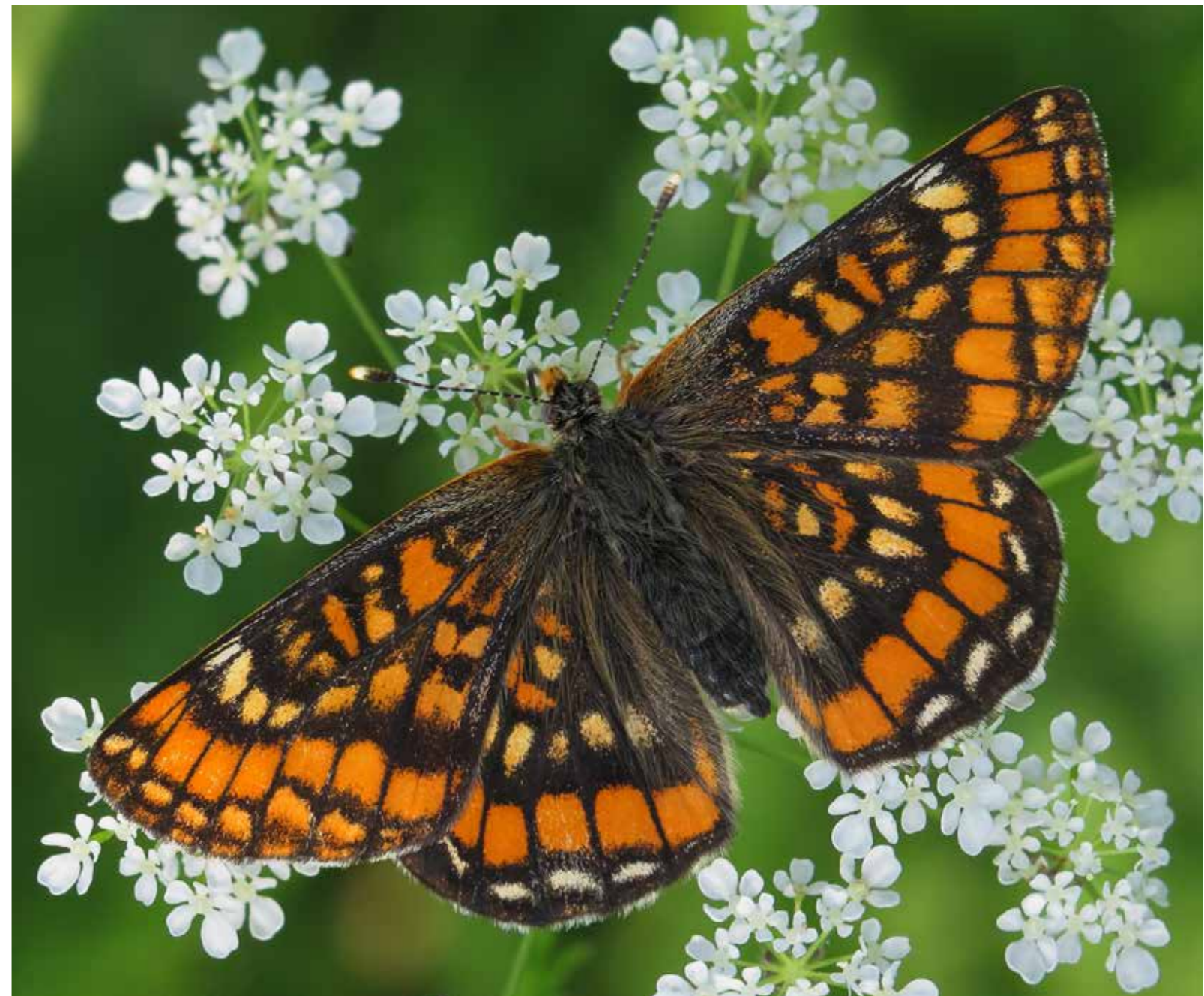
▲ Rynnica dwudziestokropkowa
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Wrzos - kwiat
fot. Krzysztof Sztaba

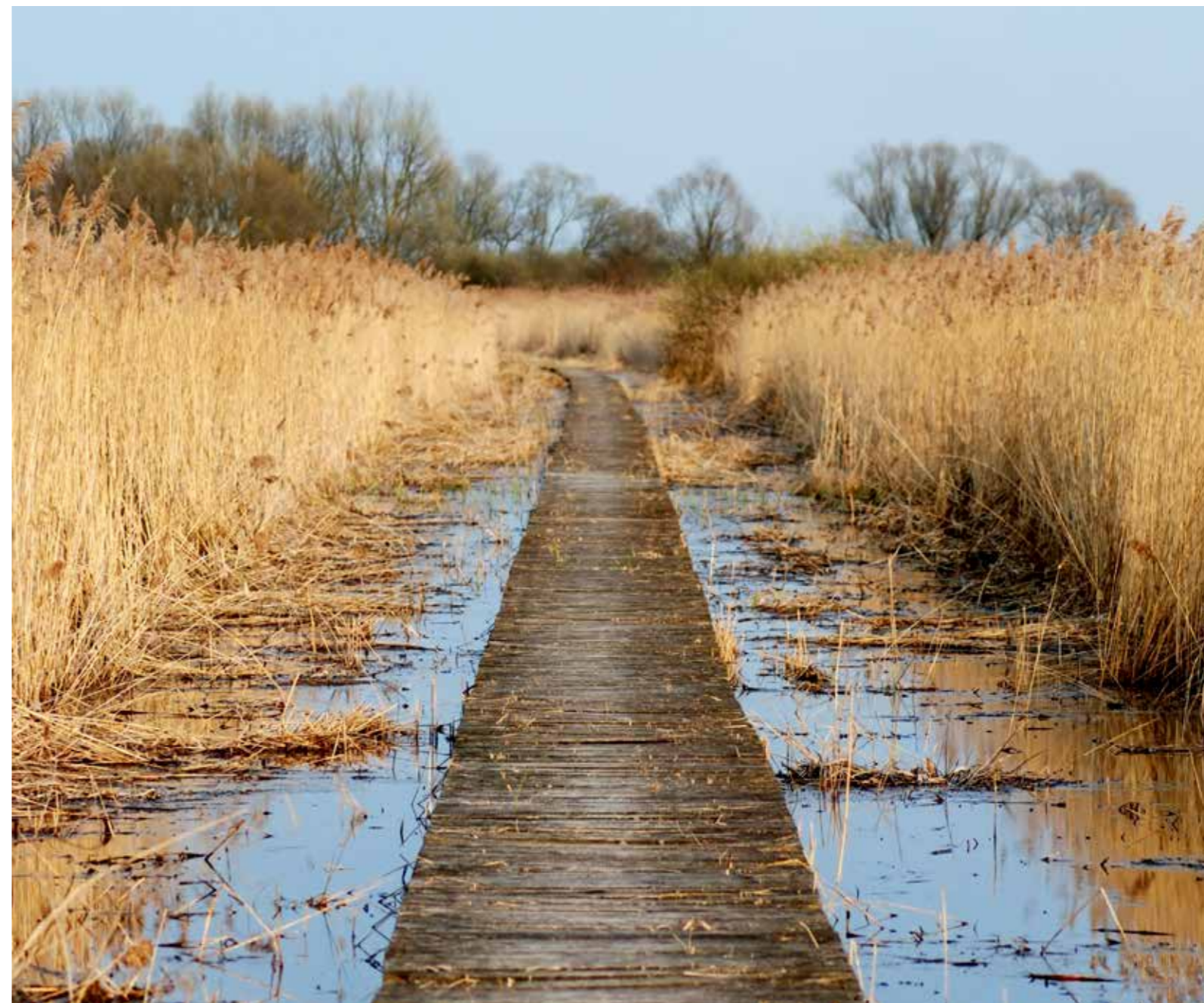
▲ Buczyzna piotrowicka
fot. Lucjan Zawadzki

▲ Przeplatka Matura
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Poskocz kraśny
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Kładka - Stawy Przemkowskie, punkt widokowy
fot. Lucjan Zawadzki

▲ Ostrokrywka nieparka
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Wrzosowiska
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Rezerwat Buczyzna Piotrowicka
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Baldurek pstrokaty
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Węglarek leśny
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Bory Dolnośląskie - Przemków
fot. Andrzej Ruszlewicz

▲ Opaślik sosnowiec
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Kwietnica okazała
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Sóweczka zwyczajna
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Przylaszczka pospolita
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Kos zwyczajny
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Kwietniczek dwojaczek
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Przeziernik wójkowaty
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Strzępotek ruczajnik
fot. Krzysztof Sztaba

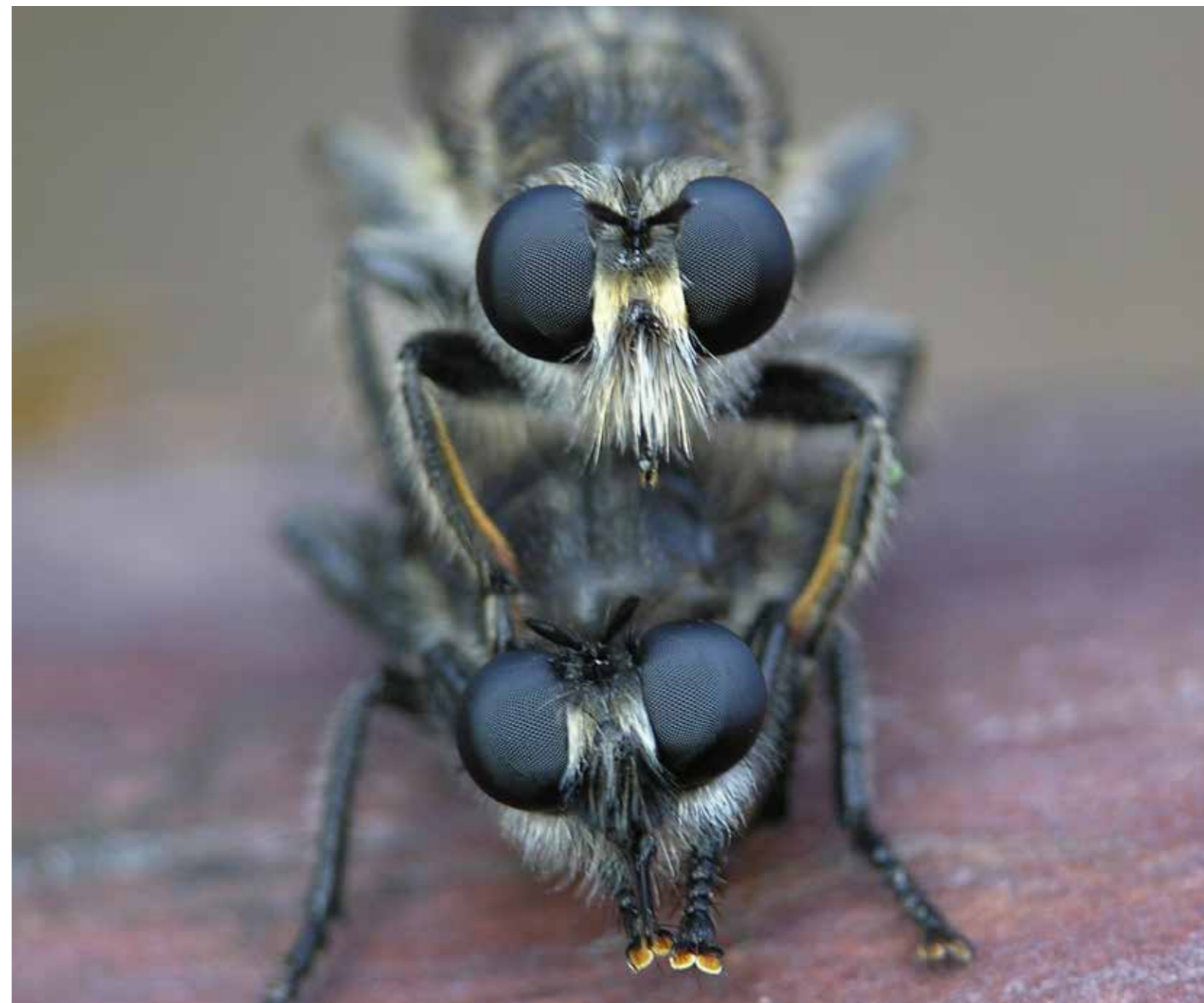
▲ Pawica grabówka
fot. Krzysztof Sztaba

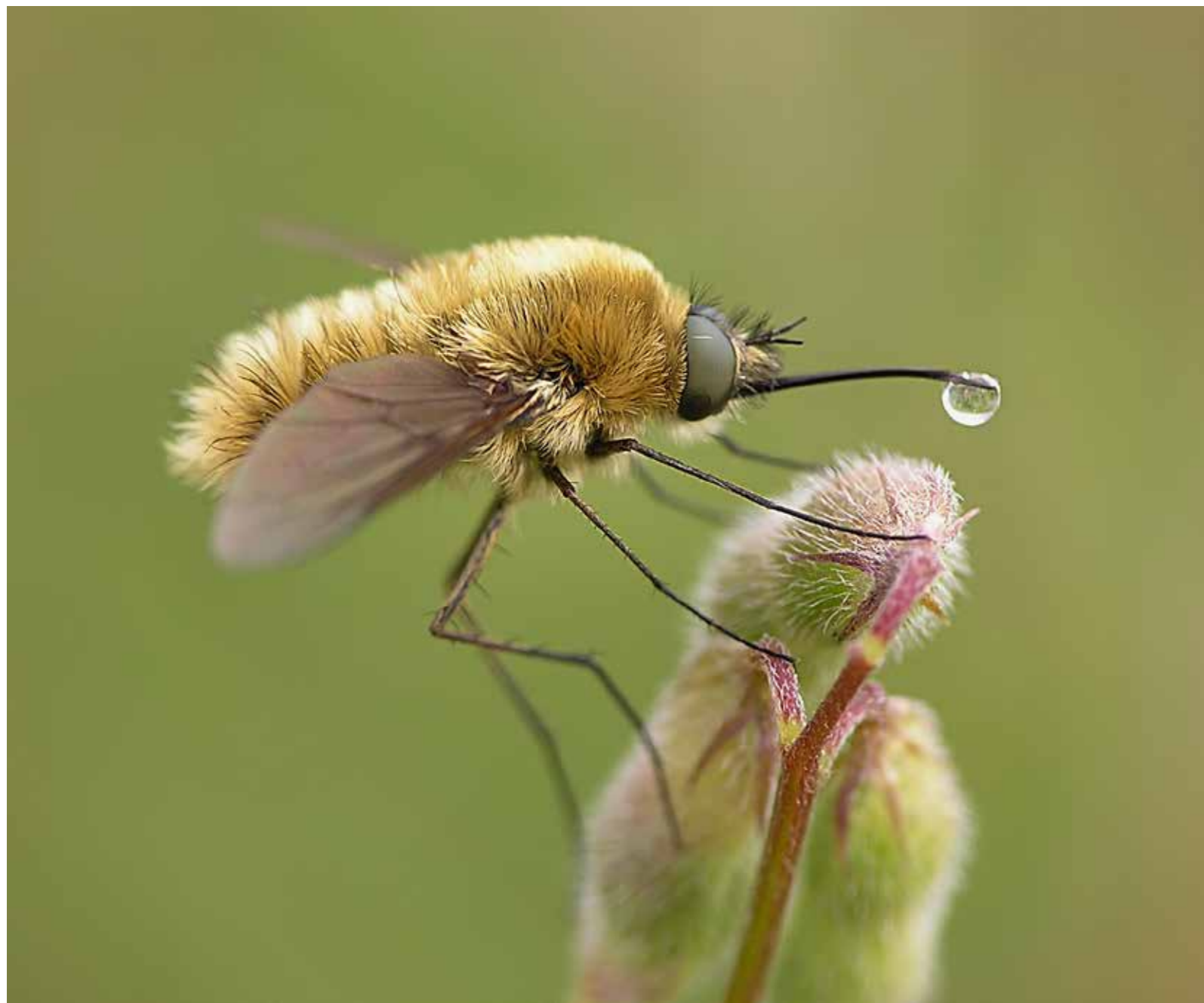
▲ Bocian biały
fot. Krzysztof Szustka

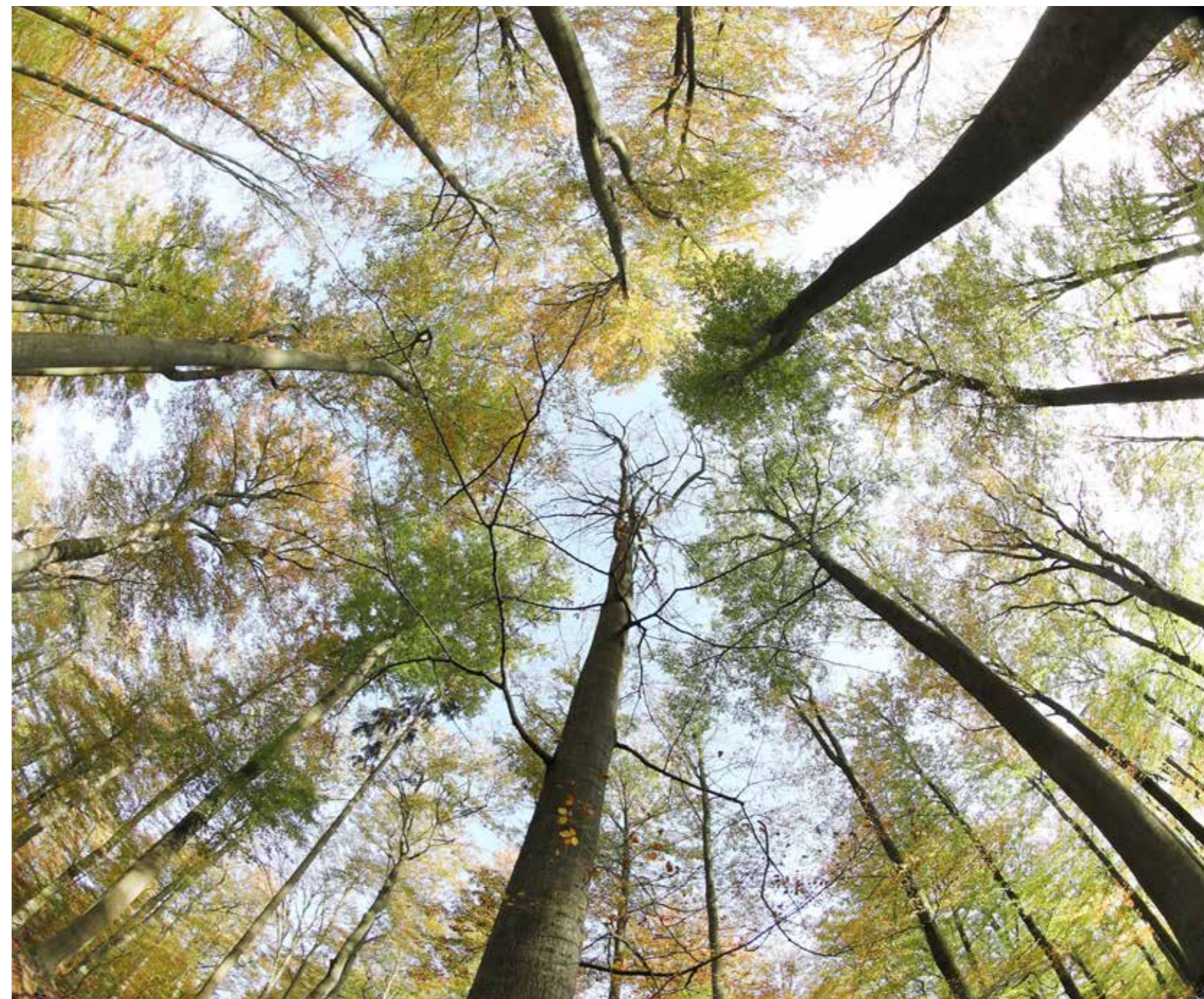
▲ Przeplatka matura
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Łowikowate
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Bujanka większa
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Buczyzna
fot. Krzysztof Szustka

▲ Szlammik zwyczajny
fot. Krzysztof Sztaba

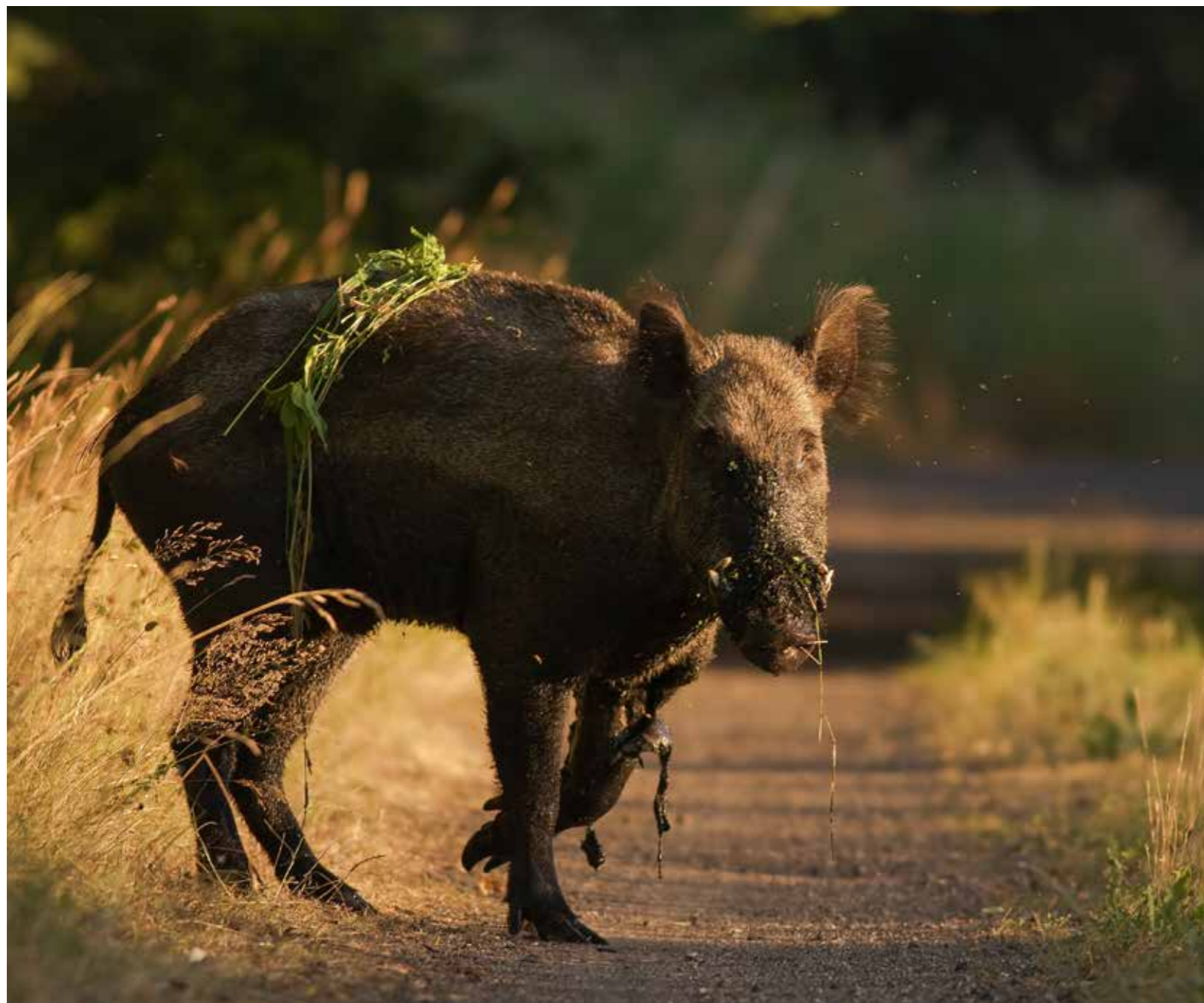
▲ Wrzosowisko
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Mopek
fot. Andrzej Ruszewicz

▲ Bocian czarny
fot. Krzysztof Szustka

▲ Dzik
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Trzyszcz piaskowy
fot. Andrzej Ruszlewicz

▲ Zimorodki
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Kaczka i lyski
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Krakwa
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Widłak spłaszczony
fot. Andrzej Ruszlewicz

▲ Blonkówka
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Czapla biała
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Bodziszek błotny
fot. Andrzej Ruszlewicz

▲ Chrząszcz - Rębacz dębowiec
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Lilia wodna
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Bory Dolnośląskie
fot. Krzysztof Szustka

▲ Rusalka ceik
fot. Andrzej Ruszlewicz

▲ Borowik
fot. Krzysztof Szustka

▲ Bocian biały
fot. Lucjan Zawadzki

▲ Głóg
fot. Andrzej Ruszewicz

▲ Ważka
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Żurawie i gęsi
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Mewa
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Zimna Woda - Potok
fot. Andrzej Ruszlewicz

▲ Wąsatka
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Gęstoporek cynobrowy
fot. Andrzej Ruszewicz

▲ Szablak przepasany
fot. Andrzej Ruszewicz

▲ Dzięcioł
fot. Krzysztof Szłaba

▲ Kwokacz
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Storzyc Fuchsa
fot. Andrzej Ruszewicz

▲ Sosna
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Czajka
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Szablak czarny
fot. Andrzej Ruszewicz

▲ Jeleń
fot. Krzysztof Szłaba

▲ Kaczka głowienka
fot. Krzysztof Sztaba

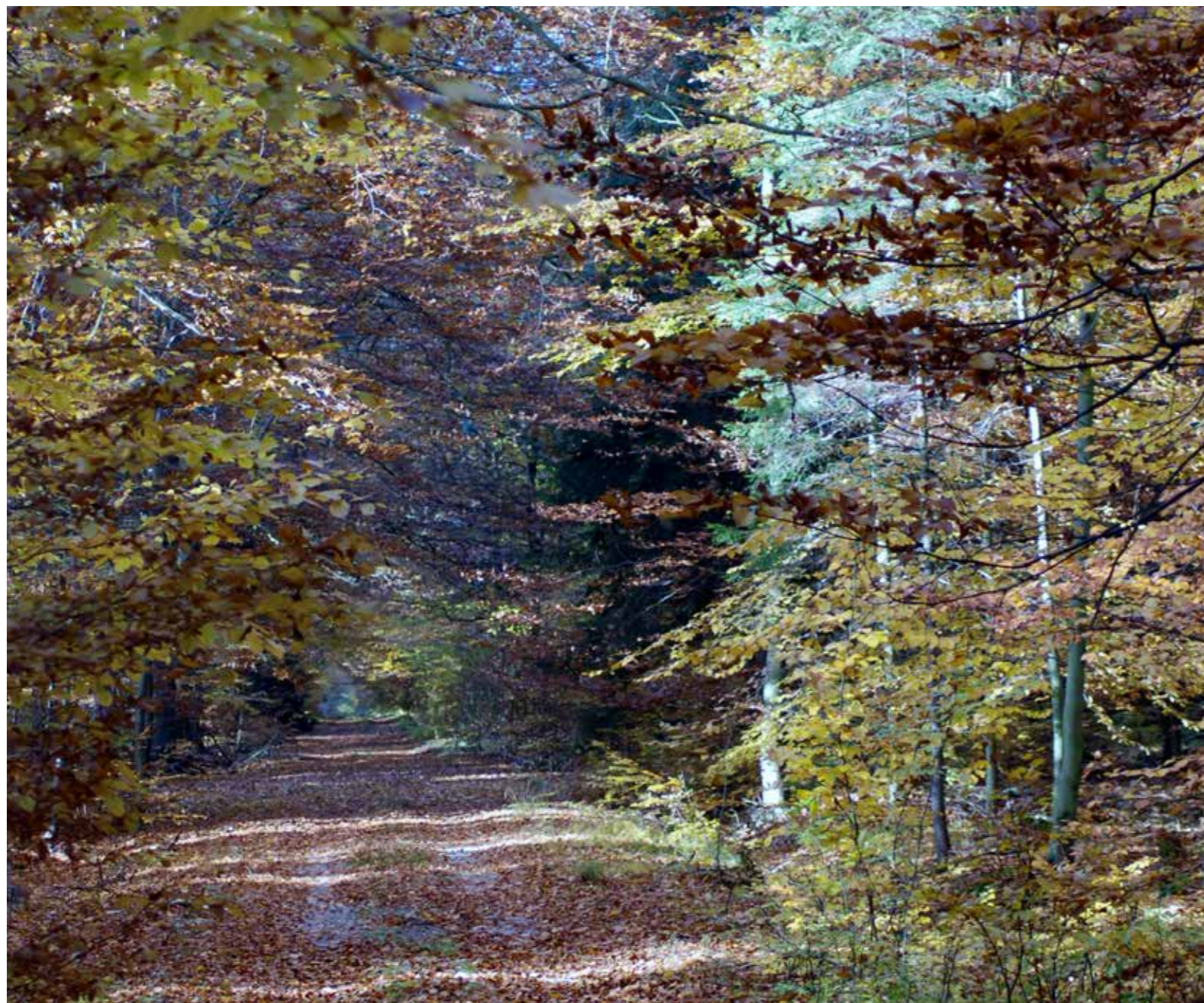
▲ Błotniak stawowy
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Owce wrzosówki
fot. Lucjan Zawadzki

▲ Łabędź niemy - Stawy Przemkowskie
fot. Lucjan Zawadzki

▲ Buczyna Piotrowicka jesienią
fot. Lucjan Zawadzki

▲ Rosiczka okrągłolistna
fot. Lucjan Zawadzki

▲ Czaple
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Świtezianka błyszcząca
fot. Andrzej Ruszlewicz

▲ Rycyk
fot. Krzysztof Sztaba

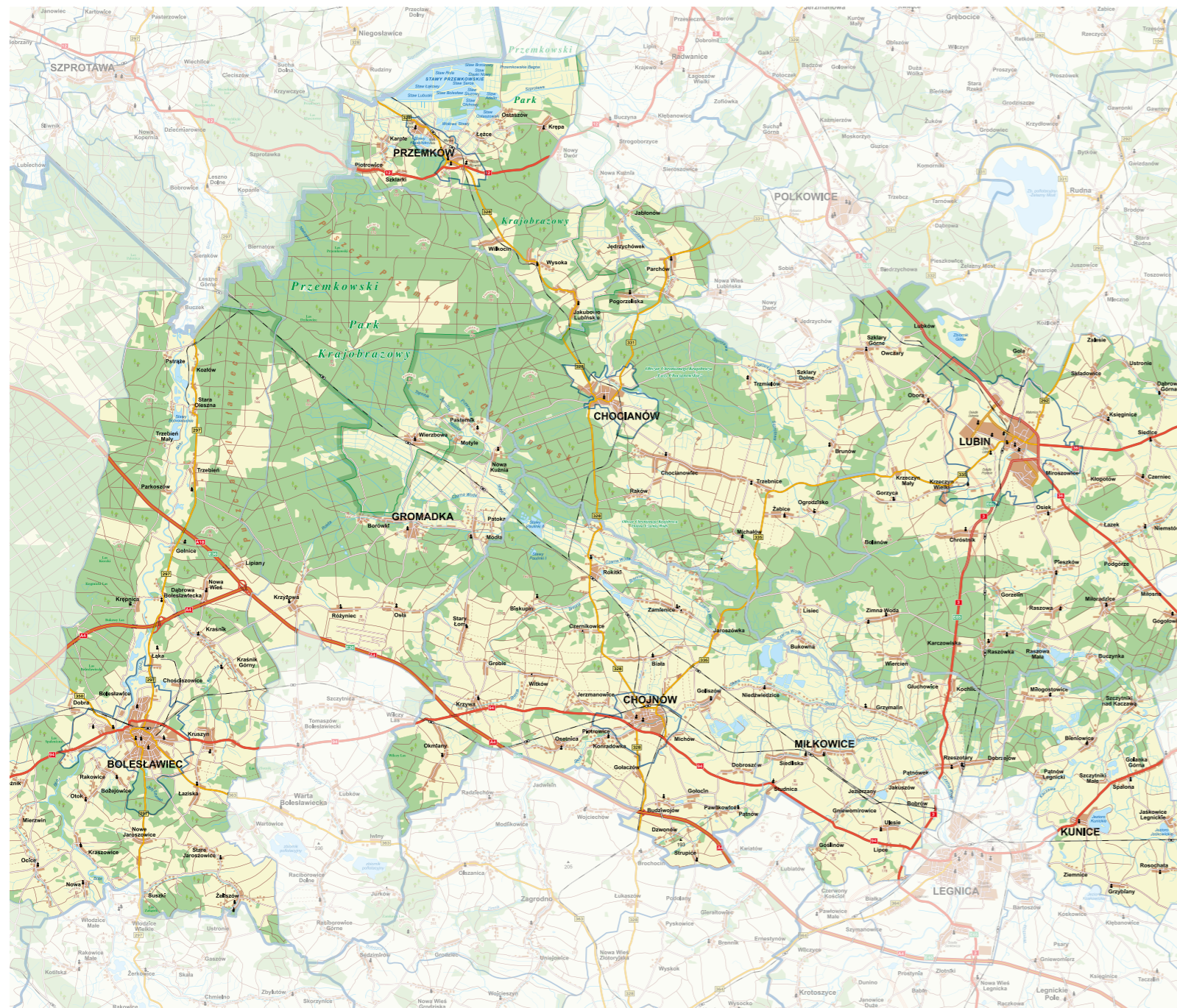
▲ Rzekotka drzewna
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Orzeł bielik
fot. Krzysztof Sztaba

▲ Gęsi
fot. Krzysztof Sztaba

Spis treści

Gmina Chocianów 4

Zabytki	4
Warto zobaczyć w okolicy	5
Aktywna turystyka	5

Gmina Bolesławiec 7

Zabytki	7
Warto zobaczyć w okolicy	8
Aktywna turystyka	8

Gmina Chojnow 10

Zabytki	10
Warto zobaczyć w okolicy	11
Aktywna turystyka	11

Gmina Gromadka 13

Zabytki	13
Warto zobaczyć w okolicy	13
Aktywna turystyka	14

Gmina Lubin 16

Zabytki	16
Warto zobaczyć w okolicy	17
Aktywna turystyka	17

Gmina Przemków 19

Zabytki	19
Warto zobaczyć w okolicy	20
Aktywna turystyka	20

Miasto Chojnow 23

Zabytki	23
Warto zobaczyć w okolicy	23
Aktywna turystyka	24

Gmina Kunice 25

Zabytki	25
Najciekawsze zakątki w okolicy	25
Aktywna turystyka	27

Gmina Miłkowice 28

Zabytki	28
Warto zobaczyć w okolicy	29
Aktywna turystyka	29

Opracowanie:

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Wrzosowa Kraina”
ul. Trzebnicka 7a-7b, lokal 4/2, 59-140 Chocianów
www.wrzosowakraina.pl

Zdjęcia:

Krzysztof Sztaba, Krzysztof Szustka, Andrzej Ruszlewicz, Lucjan Zawadzki,
Proxart oraz archiwum Wrzosowej Krainy i Gmin

Opracowanie map:

Proxart s.c.

Wydawca:

PROXART
ul. Czesława Miłosza 26
59-220 Legnica
www.proxart.pl

Nakład:

2000 sztuk
WYDANIE NR 1
2018

ISBN 978-83-62535-31-6